

www.conpolis.eu

Οι Βασικοί Σκοποί της Ομοσπονδίας εν συντομία:

- Η ενίσχυση των σχέσεων, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών.
- Η προάσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, όπως αυτά προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Οκτώβριος 2025 Τεύχος 14/10

-Ανακοίνωση της 17/9 ΟιομΚω στα Αγγλικά, σ.1-2.
-Μαυσωλείο Ζωγράφου,σ.2-3.
-Υποστήριξη Νέας Γενιάς, σ.3-5.
-Κοιν. Παναγίας Μπαλίνου, σ. 9-12.
-Η ΟιομΚω και η ν. Σίφνος,σ.13-14.
-Δράσεις Κοινων. Αλληλεγγύης συναφείς και ενέργειες, σ.15-19.
-Εκδήλωση στο 2ο ΓΕΛ Γέρακα για τα Σεπτεμβριανά, σ.20-21.
-Εκτύπωση από την ΒτΕ των Πρακτικών Λωζάννης,σ.22-31.
-Επέτειος 28/10/1940,σ.32-36.
-Διεθνείς Παρεμβάσεις, σ.37-41.
-Δωρεάν Μελέτης ΟιομΚω στο Γηροκομείο Αθηνών, σ.42.

Μηνιαία Ενημέρωση Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών Monthly Bulletin of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonu Aylık Bülteni

ECUMENICAL FEDERATION OF CONSTANTINOPLE

Announcement

The Fate of the Heritage of the Constantinopolitans

17/09/2025

18 months ago, as the Board of Directors of the Ecumenical Federation of Constantinople, we had issued the Announcement entitled "ΔΡΥΟΣ ΠΕΣΟΥΣΗΣ ΠΑΣ ΑΝΗΡ ΞΥΛΕΥΕΤΑΙ" [When the oak tree falls, every man cuts wood - the above ancient proverb that wants to point out that when institutions lose their power, then everyone tries to benefit, to gain something from their fall] expressing the anxiety about the developments in Constantinople and focusing on the two major, interconnected issues, which concern the continuation of the presence of Greek population in the Polis (City) : (a) the Demographic and (b) the rescue and proper management of the very important Community property by our charitable foundations.

The announcement particularly emphasized:

- The imitators of the usurpations, which are systematically manifested in the Major Charitable Foundation - Baloukli - since 1991 have multiplied, resulting in practices such as the sale of properties with rentals of many decades, unprofitable contracts and even their sales without any institutional decision, occurring more and more frequently.
- -There are complaints of usurpations of resources originating from donations, by various methods, such as overpricing in renovation projects, which even amount to embezzlement. The lack of control mechanisms leaves these complaints unexplored.

- The refusal to report to the ages-old institution of the Ecumenical Patriarchate and to the public of the Constantinopolitans tends to become entrenched, as does the refusal to submit the list of assets of the Holy Foundations, with the phrase: “We do not give an account to anyone” as a refrain of arbitrariness.
- In some holy foundations, the administration has fallen to non-institutional individuals outside the Constantinopolitan Community.

Contrary to what was expected that this announcement would cause reactions, there was none that should cause concern. Since there was no refutation of the reports, it means that either there is tolerance for the reports, or the situation is so hopeless that any reaction is useless. In the time that has passed since this announcement, disturbing events have continued, such as the latest tragedy in which a Constantinopolitan lady who died because no one cared for her for a month was buried in a Muslim cemetery and a commotion had to be caused for her funeral to take place. Another observation is that there is a significant number of Constantinopolitans in Polis who are in extreme poverty, but do not have the assistance they need.

By general admission, the efforts to re-establish institutions of collectivity, starting with the 2006 Congress in Polis, were abandoned or an attempt was made to discredit them. A significant number of charitable foundations do not cooperate with SYRKI – The Association of Constantinopolitan Welfare Foundations, which has been the vehicle for a significant effort to strengthen collectivity in Polis.

In recent times, we have witnessed many publications, especially on social media, expressing their anxiety about the future of the Greek Community in Polis. As an example, in the last six months, our fellow citizen Symeon Soltaridis, who is the example of the expatriated Constantinopolitan who returned and showed how to revitalize a Community that had been deserted - of Panagia Balinou in the Golden Horn Gulf - published three articles that raise the serious problems of the Greek community in our city. Our fellow citizen's analysis covers the issue of "silence" by the leaders of the Greek community for various reasons, the coercion of capable members of the Constantinopolitan community inside and outside the Polis to contribute to public affairs, but also the apolitical attitude of the members of the Community in Polis, which is largely true in the community outside the Polis as well.

In the face of this situation and because as EcFeCon we have tried for many years to convince that it is imperative to operate collective institutions inside and outside the Polis, which we believe is the main factor in reversing this painful situation, we want to state the followings:

1. The Constantinopolitan community constitutes a single whole of everyone, both those living in the Polis and those outside the Polis who were forced to emigrate and who have a proven selfless interest in the Greek community of Constantinople.

2. There is no "magic" way for the Greek community within the Polis not to reach 200 members in 10 years, except for achieving to some extent the repatriation of our youth.

3. It is vital to "resurrect" the collective institutions that functioned for centuries and saved the Genos that was based on the consciousness of belonging to the Greek identity. Although the state authorities systematically destroyed our Community structure, the functioning of the community concept in the period 1955-62 proved that the Greek identity of the Polis can reconstruct itself after an unspeakable tragic night. Of course, the forced expatriation after 1964 turned things around,

The times for words are over and action is now necessary to reverse the course of things. As EcFeCon, we propose the above three axes:

For this purpose, we invite those who share the above to send their proposals by 10/11/2025 (email: nnap@otenet.gr) to be followed by an organized meeting of all Constantinopolitans who are interested in being part of the solution, through substantive dialogue, in order to change the course of things for the better.

Members of the Board of Directors of EcFeCon

**Συνέχιση των Ενεργειών της ΟΙΟΜΚω για την Συντήρηση του Μαυσωλείου
του Χρηστάκη Ζωγράφου στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών**

**Στη συνέχεια της πραγματοποίησης σύσκεψης 7/10/2025 στην Τεχνική Διεύθυνση του Δ. Αθηναίων
στάλθηκε προς τον Δήμο η ακόλουθη επιστολή**

Αναφερόμενοι στην συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 7/10/2025 στα γραφεία σας επιτρέψετε μου να επανέλθω στο χρονίζων πρόβλημα της συντήρησης του Μαυσωλείου του Χρηστάκη Ζωγράφου.

Θεωρώ χρήσιμο αρχικά να υπενθυμίσω το ιστορικό του θέματος:

1. Την περίοδο 2019-2022 η ΟΙΟΜΚω κάτω από πολύ δύσκολες περιστάσεις κατόπιν απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων (2018) εκπόνησε με δικούς της πόρους από δωρεές ιδιωτών, δωρεάν για τον Δήμο, την Μελέτη Συντήρησης του Μνημείου αυτού. Η Μελέτη παραδόθηκε το καλοκαίρι του έτους 2021 και μετά από την έγκριση διερχόμενη όλων των διαδικασιών έγινε δεκτή με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου τον Ιούλιο του 2022.

2. Στην συνέχεια στα τρία χρόνια που πέρασαν ως ΟΙΟΜΚω προσπαθήσαμε να ξεκινήσει η υλοποίηση της Μελέτης σε επικοινωνία με τις Δημοτικές Αρχές κάθε περιόδου ακόμα και για την αντιμετώπιση του σοβαρότερου προβλήματος που προκαλεί μεγάλη ζημιά στο μνημείο της συκιάς που έχει αναπτυχθεί εδώ και χρόνια και καταστρέφει το Μνημείο. Οι προσπάθειες αυτές απέβησαν άκαρπες.

3. Διαπιστώνοντας την δυσκολία εύρεσης πόρων για να ξεκινήσουν οι εργασίες συντήρησης με την εθελοντή προσφορά του συμπολίτη μας Πολιτικού Μηχανικού κ. Μιχάλη Σίμα επανεξετάστηκε η Μελέτη για να καθοριστούν οι πλέον άκρως αναγκαίες εργασίες που απαιτούνται να γίνουν και οι οποίες συνίστανται: (α) στην αλλαγή της εσωτερικής οροφής πάνω από την κρύπτη, (β) την συντήρηση του "Αττικού" και την εξουδετέρωση της συκιάς, (γ) την συντήρηση των επιμέρους εξωτερικών μαρμάρων και (δ) την συντήρηση των μεταλλικών θυρών και παραθύρων που έχουν σκουριάσει. Σημειωτέον ότι η

κρύπτη που φυλάσσονται τα οστά έχει βρεθεί στο παρελθόν ανοικτή.

4. Κατόπιν συνάντησης μας μαζί σας τον Φεβρουάριο 2025 συμφωνήσαμε για να κερδηθεί χρόνος η ΟιομΚω να ξεκινήσει την κάλυψη εξόδων εργασιών που απαιτούνται όπως της εργασίας (δ) της παραπάνω παραγ.3 και να συνεχίσει η εύρεση αναγκαίων πόρων για τις υπόλοιπες εργασίες. Στην συνέχεια αυτού, ανταποκριθήκαμε σε όλα τα ζητούμενα από τον Δήμο για να εγκριθεί η δωρεά για το έργο αυτό. Τελευταία, αρχές Σεπτεμβρίου 2025 μας ζητήθηκε η επιστημονική επίβλεψη του έργου των μεταλλουργικών εργασιών και σας στείλαμε την απάντηση της Σχολής Μηχανικών Μεταλλουργών Μεταλλίων του ΕΜΠ που αποδέχθηκε την επίβλεψη αυτή.

5. Παράλληλα με το 4 είχαμε συνάντηση τον Ιούνιο 2025 με τον Αντιδήμαρχο Οικονομικών κ. Γιώργο Γιάνναρο που υπήρξε θετική ανταπόκριση να ενταχθεί τμηματικά η εκτέλεση του έργου.

6. Στη συνάντηση της 7/10/2025 που συμμετείχαν για πρώτη φορά πολιτικοί μηχανικοί διαπίστωσα ότι το παραπάνω ιστορικό της προσπάθειας είναι άγνωστο και επανερχόμαστε ξανά στην αρχή των συζητήσεων του 2018. Μάλιστα ειπώθηκε ότι η αφαίρεση των θυρών μπορεί να προκαλέσει πρόβλημα στατικότητας στο Μνημείο που βέβαια δεν έχει καμία επιστημονική βάση.

Κατόπιν των παραπάνω παρακαλώ εκ μέρους του Δήμου να έχουμε την ενημέρωση για τα εξής ερωτήματα:

1. Αν γίνεται δεκτή η δωρεά της ΟιομΚω για την συντήρηση των μεταλλικών θυρών και παραθύρων του μνημείου.
2. Αν θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό του έτους 2026 του Δήμου η έναρξη τμήματος των εργασιών που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 4.

Πρόγραμμα Υποστήριξης της Σπουδάζουσας Νέας Γενιάς από την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών

Ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για την συνιστώσα μαθητριών/ων του Προγράμματος με Πολίτική καταγωγή που σπουδάζουν στις δύο τελευταίες τάξεις των Λυκείων της Ελλάδος και που είχαν ανακοινωθεί στις αρχές του παρελθόντα Σεπτεμβρίου από τα μέσα ενημέρωσης της ΟιομΚω αλλά και την βοήθεια του Υπουργείου Παιδείας της Ελλάδος με εγκύκλιο που στάλθηκε σε όλα τα δημόσια και ιδιωτικά Λύκεια της χώρας. Φέτος ο αριθμός των αιτήσεων υπήρξε αυξημένος κατά 10% σε σχέση πέρσι και έφθασε τον αριθμό 90. Θα χορηγούν εφάπαξ σε κάθε υποψήφιο ποσά 100-500 Ευρώ ανάλογα με τις επιδόσεις στις σπουδές αλλά και ενδεχόμενους κοινωνικούς λόγους που υφίστανται. Έχει γίνει η ενημέρωση των ενδιαφερόμενων και οι οποίοι έστειλαν τους τραπεζικούς τους λογαριασμούς οπότε θα αρχίσει η αποστολή των εμβασμάτων.

Παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον η κατανομή των επιδόσεων των υποψηφίων που δείχνουμε στον παρακάτω πίνακα:

Η κατανομή που παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα μιλάει από μόνη της και δείχνει την συνέχιση της αφοσίωσης στην παιδεία της νέας γενιάς Κωνσταντινουπολιτών:

Βαθμοί	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Αριθμός	1	3	2	5	10	7	18	17	27
Μαθη- τριών/ων									

Στις αμέσως επόμενες σελίδες παρατίθενται η Πρόσκληση προς τις φοιτήτριες και τους φοιτητές που σπουδάζουν σε ΑΕΙ της Ελλάδος και την Κύπρο με Κωνσταντινουπολίτικη καταγωγή.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Ανακοίνωση

Πρόσκληση για υποβολή υποψηφιοτήτων για υποτροφίες σε Φοιτήτριες/ές που σπουδάζουν σε ΑΕΙ/ΤΕΙ της Ελλάδος-Κύπρου με Κωνσταντινουπολίτικη καταγωγή (01/11/2025)

ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΠΙΣ

Στη Μνήμη του Χρήστου (Τίτου) Κομνηνού*

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω, έχοντας αποφασίσει από το 2016 την επέκταση και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση του Προγράμματος Υποτροφιών που χορηγεί ήδη σε τελειόφοιτους μαθητές των Λυκείων τα τελευταία 15 χρόνια, καλεί για 9η χρονιά τις φοιτήτριες και τους φοιτητές με Κωνσταντινουπολίτικη καταγωγή να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση υποτροφίας.

Η Οι.Ομ.Κω. έχει ήδη προκηρύξει πριν 5 χρόνια το Πρόγραμμα ΕΛΠΙΣ που αποτελείται από πολλαπλές δράσεις που αφορούν την υποστήριξη των νέων που ανήκουν στην Εκπατρισμένη Κοινότητα των Ρωμιών της Πόλης ή ακόμα των νέων που τους ενδιαφέρει έμπρακτα ο οικουμενικός Ελληνικός πολιτισμός της Κωνσταντινούπολης.

Κατόπιν των ανωτέρω καλούνται οι φοιτήτριες/φοιτητές που ανήκουν στην 2η ή 3η γενιά της εκπατρισμένης Κοινότητας Κωνσταντινουπολιτών, που σπουδάζουν στα ΑΕΙ/ΤΕΙ της Ελλάδος και της Κύπρου (ανεξάρτητα του έτους των σπουδών τους) συμπεριλαμβανομένων και των μεταπτυχιακών, να αποστείλουν στο email: nnar@otenet.gr συμπληρωμένο το ακόλουθο έντυπο, μαζί με την αναλυτική κατάσταση των βαθμών που χορηγείται από την Γραμματεία του Τμήματος που σπουδάζουν (στην περίπτωση πρωτοετών να σταλεί το αποτέλεσμα στις πανελλήνιες εισαγωγικές εξετάσεις). Η προθεσμία υποβολής είναι η 10/12/2025.

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω

— — — —

*Το Δ.Σ. αποφάσισε να αφιερώσει το φετινό Πρόγραμμα Υποστήριξης της Φοιτητιώσας Νεολαίας στη μνήμη του Χρήστου (Τίτου) Κομνηνού που είχε γεννηθεί στην Πόλη το 1943 και απεβίωσε στην Αθήνα την 30/10/2024. Σπούδασε Χημικός Μηχανικός στο Πολυτεχνείο Κωνσταντινούπολης. Υπήρξε μια καινοτόμος και ηγετική φυσιογνωμία του επιχειρηματικού κόσμου, με μακρά επαγγελματική σταδιοδρομία, και, πρωτίστως, για το ήθος, τον χαρακτήρα και το φίλαθλο πνεύμα του. Στη μακρόχρονη σταδιοδρομία του προσέφερε εξαιρετικές υπηρεσίες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

**ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ**

Ακαδημαϊκό έτος 2025-26

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ: 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025

Ονοματεπώνυμο:

Τηλέφωνο:

Email:

Διεύθυνση οικίας:

Λύκειο αποφοίτησης:

Ποιοι γονείς κατάγονται από την Κων/λη:

ΑΕΙ/ΤΕΙ σπουδών:

Τμήμα/Σχολή σπουδών: ΜΗΥ&Π

Έτος εισαγωγής:

Τόπος κατοικίας των γονέων:

Η Αναλυτική κατάσταση βαθμολογίας που χορηγείται από την
Γραμματεία του Τμήματος που σπουδάσετε πρέπει να επισυναφθεί
στην παρούσα αίτηση.

Πιθανές διακρίσεις (π.χ. βραβεία, υποτροφίες):

Δηλώστε τον λόγο που θέλετε την οικονομική ενίσχυση επιλέγοντας μία ή περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις και αναφέροντας το εκτιμώμενο ποσό που χρειάζεστε:

Αγορά φορητού υπολογιστή με χρηματική ενίσχυση:

Αγορά βιβλίων:

Αγορά υπολογιστή ή παρελκόμενα:

Απόκτηση πιστοποιητικού χρήσης Η/Υ:

Συνδρομή σε περιοδικά:

Συμμετοχή σε συνέδριο:

Έξοδα εκτυπώσεων διπλωματικής/διδακτορικής εργασίας:

Άλλος λόγος:

Είχατε υποβάλει στο παρελθόν αίτηση στην Οι.Ομ.Κω. για υποτροφίες Λυκείου ή Φοιτητών:

Έχετε υποβάλει το ερωτηματολόγιο για το Πρόγραμμα ΕΛΠΙΣ;

Η υποβολή παρακαλούμε να γίνει με αποστολή email: nnar@otenet.gr

Η Αναγέννηση της Κοινότητας Ιερού Ναού Παναγίας Μπαλίνου Κερατίου Κόλπου

Το απόγευμα της Τετάρτης 8 Οκτωβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε στο χώρο του Πνευματικού Κέντρου

Κωνσταντινουπολιτών στην Αθήνα σε συνεργασία της ΟΙΟΜΚΩ με την Κοινότητα Μπαλίνου Κερατίου Κόλπου εκδήλωση παρουσίασης της ιστορίας και της σύγχρονης πορείας της Κοινότητας. Ομιλητές της εκδήλωσης ήταν η κ. Μαρία Δήμου, εκπαιδευτικός-συγγραφέας, μέλος της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Μπαλίνου-Μπαλατά και ο δρ Συμεών Σολταρίδης δημοσιογράφος-συγγραφέας, Πρόεδρος της εκκλησιαστικής Επιτροπής Μπαλίνου.

Στην αρχή προλόγισε ο πρόεδρος της ΟΙΟΜΚΩ καθηγητής κ. Νικόλαος Ουζούνογλου, ο οποίος τόνισε την προσπάθεια της εκκλησιαστικής επιτροπής για αναγέννηση της Κοινότητας Μπαλίνου.

Η κ. Μαρία Δήμου αναφέρθηκε στο ιστορικό ίδρυσης του ναού και στη σύνδεσή του με την περιοχή του Κοσμιδίου, στην αιτιολόγηση του ονόματος της Κοινότητας καθώς και στη σύνδεσή της με την οικογένεια των Καντακουζηνών. Τέλος παρουσίασε το έργο της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Μπαλίνου που επανιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 2025 και

αποτελεί συνέχεια μιας από τις παλαιότερες Αδελφότητες της Πόλης με έτος ίδρυσης το 1883.

Ο δρ. Συμεών Σολταρίδης με τη σειρά του παρουσίασε το έργο της εκκλησιαστικής επιτροπής που αναδείχθηκε μετά τις τελευταίες εκλογές που διεξήχθησαν στα Κοινοτικά Ιδρύματα της Τουρκίας.

Τόνισε ότι από τις αρχές του 2023 μέχρι σήμερα έχει πραγματοποιηθεί ένα θαύμα στην ακραία αυτή ρωμαϊκή κοινότητα καθώς τα έργα αποκατάστασης τόσο του ναού όσο και του περιβάλλοντα χώρου προχώρησαν με ταχύτατους ρυθμούς. Η φθορά του χρόνου, η έλλειψη οικονομικών εσόδων και κυρίως η απουσία ανθρώπινου δυναμικού άφησαν την Κοινότητα Μπαλίνου στην αφάνεια και στην εγκατάλειψη.

Η νέα επιτροπή, σημείωσε, ανέλαβε με δυναμική και δημιουργικότητα τα καθήκοντά της αναζητώντας αρχικά την οικονομική συνδρομή δωρητών και οδηγώντας το Μπαλίνο στην αναγέννησή του. Με κύριο χρηματοδότη τον κ. Βύρωνα Νικολαΐδη, τον οποίο η επιτροπή ανακήρυξε Μέγα Ευεργέτη αλλά και άλλους δωρητές, η Κοίμηση της Θεοτόκου Μπαλίνου μετατράπηκε σε σημείο αναφοράς στην περιοχή του Κερατίου με τις εκκλησιαστικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνει.

Τέλος οι ομιλητές παρουσίασαν το νέο project που εγκαταστάθηκε και ολοκληρώνεται σε λίγες μέρες την «Ακουστική της Αγίας Σοφίας», ένα φιλόδοξο έργο ήχου και εικόνας που θα μεταφέρει τον επισκέπτη της Κοινότητας Μπαλίνου στην Αγία Σοφία μέσα από ένα υπερσύγχρονο ηχητικό σύστημα, την εφαρμογή του προγράμματος του Εργαστηρίου Ήχου του Πανεπιστημίου του Stanford και της απόδοσης ψαλμών από μια επίλεκτη ομάδα ιεροψαλτών.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν ο κ. Βύρωνα Νικολαΐδης, εκπρόσωπος του υφ. Εξωτερικών Χάρης Θεοχάρης, κλιμάκιο του τομέα απόδημου Ελληνισμού του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, μέλη της ΟΙΟΜΚΩ, πρόεδροι και μέλη Κωνσταντινουπολίτικων Συλλόγων και Σωματείων.

Ο Ιερός Ναός της Κοίμησης Θεοτόκου Μπαλίνου φέρεται να είναι χτισμένος πάνω σε ερείπια παλαιότερου ναού. Σύμφωνα με τους Τζαννή Παπαδόπουλο και Κωνσταντίνο Γρίβα οι κάτοικοι της περιοχής Μπαλίνου εγκαταστάθηκαν εδώ λίγο πριν από την Άλωση με το διάταγμα του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου για μετοίκηση των πληθυσμών της υπαίθρου της Θράκης εντός των τειχών για ασφάλεια των κατοίκων και ενίσχυση της άμυνας της πόλης. Οι κάτοικοι του Μπαλίνου ήρθαν από την περιοχή του Κοσμιδίου ή αλλιώς Παυλίνου/ης, πράγμα που δικαιολογεί και την ονομασία της ενορίας, ως παραφθορά της ονομασίας Παυλίνου/ης. Ο πρώτος ναός φέρεται να ήταν αφιερωμένος στους Αγίους Αναργύρους, όπως και η φημισμένη Μονή του Κοσμιδίου.

διάταγμα του 1403
μετοίκηση εντός των τειχών

**Μανουήλ Β΄
Παλαιολόγος**

Η πρώτη έγγραφη αναφορά στην Παναγία Μπαλίνου γίνεται το 1593 από τον Καραμπεϊνίκωφ.

Η Κοινότητα ήταν συνδεδεμένη με τη φαναριώτικη οικογένεια των ηγεμόνων της Μολδοβλαχίας, των Καντακουζηνών. Τόσο το φαναριώτικης αρχιτεκτονικής οίκημα με το οικόσημο της οικογένειας, που βρίσκεται στην αυλή του ναού, όσο και το ασημένιο

Ευαγγέλιο με ιδιόχειρη αφιέρωση του Μιχαήλ Καντακουζηνού (1685) στην Παναγία Μπαλίνου, που υπήρχε τουλάχιστον μέχρι το 1952 στο ναό, μαρτυρούν τη σύνδεση της Κοινότητας με τη μεγάλη αυτή οικογένεια.

Χρονολόγιο αναφορών στην Παναγία Μπαλίνου

Τρύφων Καραμπεϊνίκωφ	1593	Θεοτόκος του Μπαλίνου
Μελέτιος Πινάς	1597	Θεοτόκος του Παλίνου
Αντώνιος Πατεράκης (Μανουήλ Μαλαξός)	1604	Θεοτόκος Παλίνου
Νομική Συναγωγή Δοσιθέου	1648	Ενορία του Μπαλίνου
Χειρόγραφο Παναγίου Τάφου	1683	Ενορία του Μπαλίνου
Μιχαήλ Καντακουζηνός	1685	Θεοτόκος του Μπαλίνου
Υψηλάντης Κομνηνός	1730	εκκλησία του Βαλίνου
Καϊσάριος Δαπόντε	1746	Παναγία του Μπαλίνου
Δοχείο αγιασμού	1757	Παναγία του Παλίνου
Σταυρός	1764/5	Παναγία του Παλίνου
Φιρμάνι Αμπντούλ Μειτζίτ	1842	Μπαλινιότ
Σκαρλάτος Βυζάντιος	1851	Θεοτόκος εν τω Μπαλίνω
Μανουήλ Γεδεών	1885	εκ. του Βαλίνου και Μπαλίνου
Εγγραφα κοινότητας	'40 '50 '60 '70	Παναγία Βαλίνου (τουρκ. Balıno)

Σύμφωνα με τον Φρίλι ο σημερινός ναός είναι κτίσμα του 1730. Ανοικοδομήθηκε με φερμάνι του Σουλτάνου μαζί με άλλες 11 εκκλησίες μετά τη μεγάλη πυρκαγιά του 1728 στον Μπαλατά.

Η κοινότητα δεν είχε σχολείο εξαιτίας της εγγύτητας με την Ξυλόπορτα. Οι ενορίτες όμως είχαν ιδρύσει το 1883 μία από τις πρώτες Φιλόπτωχες Αδελφότητες της Πόλης στο όνομα του Αγίου Βασιλείου και το 1905 αναγείρουν την αίθουσα-σαλόνι της Αδελφότητας στον αυλόγυρο του ναού.

Τόσο το φαναριώτικο οίκημα των Καντακουζηνών όσο και το σαλόνι της Φιλοπτώχου χρήζουν άμεσης αποκατάστασης καθώς οι φθορές είναι πολύ μεγάλες. Εμπόδιο σ' αυτό δεν αποτελεί μόνο η ανεύρεση οικονομικών πόρων αλλά και η αλλαγή σχεδίου πόλης που έχει κάνει από το 1928 ο Δήμος της περιοχής Φατίχ και παίρνει μέρος των ακινήτων αυτών.

Σήμερα η Κοινότητα αναγεννάται τόσο μέσα από την έντονη δραστηριοποίηση της νέας εκκλησιαστικής επιτροπής όσο και με την επανίδρυση της Φιλοπτώχου Αδελφότητας.

Οίκημα
Μιχαήλ
Καντακουζηνού
(2015)

Αλλαγή σχεδίου πόλης

Η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. στο 17ο Φεστιβάλ Κυκλαδίτικης Γαστρονομίας «Νικόλαος Τσελεμεντές»

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών συμμετείχε με ιδιαίτερη επιτυχία στο 17ο Φεστιβάλ Κυκλαδίτικης Γαστρονομίας «Νικόλαος Τσελεμεντές», που πραγματοποιήθηκε στη Σίφνο από τις 24 έως τις 27 Σεπτεμβρίου, παρουσιάζοντας αυθεντικές πολιτικές γεύσεις και παραδοσιακές συνταγές της Κωνσταντινούπολης.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν την Τετάρτη 24 Σεπτεμβρίου με τη δράση της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. «Γέφυρες Μνήμης και Πολιτισμού», αφιερωμένη στη διαχρονική σχέση Σίφνου και Κωνσταντινούπολης. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο κατάμεστο Πολιτιστικό Κέντρο 'Μαριάνθη Σίμου' στον Αρτεμώνα, όπου χαιρέτησε ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Σίφνου, κ. Γεώργιος Σταυριανός.

Το τέμπλο του Ι. Ν. Παναγίας Πουλάτη της ν. Σίφνου από την Κωνσταντινούπολη

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν εισηγήσεις από τον Πρόεδρο της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και Ομότιμο Καθηγητή ΕΜΠ, Νικόλαο Ουζούνογλου, με θέμα «Κοινοτική Οργάνωση και Πολιτιστική Αντοχή του Ελληνισμού της Πόλης», καθώς και από τον Δικηγόρο, Χρήστο Πλέγκα, με θέμα «Από την Ιστορία στη Ζώσα Μνήμη μέχρι και σήμερα». Τη διοργάνωση και τον συντονισμό ανέλαβαν η Πολιτιστική Διαχειρίστρια Μαρία-Μαρίνα Μπουκίου και ο Αρχιτέκτονας Μηχανικός Νίκος Βανδώρος. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με συζήτηση και προβολή ταινίας μικρού μήκους.

Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ, το περίπτερο της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. προσέλκυσε μεγάλο αριθμό επισκεπτών, που είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν εδέσματα, γεύσεις και αρώματα από την Πόλη, μαγειρεμένα με μεράκι από την ομάδα εθελοντών της Ομοσπονδίας και προσφερόμενα από τους χορηγούς μας. Την Ομοσπονδία εκπροσώπησαν στη ζωντανή παρουσίαση της συνταγής για το πολιτικό πιλάφι η Κωνσταντινουπολίτισσα Δώρα Ανδραλή, μαζί με τις Κωνσταντινουπολίτισσες δεύτερης γενιάς, Μαρία-Αλεξάνδρα Ηλιάδη και Μαρία-Μαρίνα Μπουκίου.

Η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. εκφράζει τις θερμές της ευχαριστίες προς τους χορηγούς που στήριξαν τη συμμετοχή της στο φεστιβάλ: το delicatessen Τούνελ και τα ζαχαροπλαστεία Belle Vue, Rio, Maxim και Bitter Sweet, καθώς και όλους όσοι συνέβαλαν στην επιτυχημένη διοργάνωση και παρουσία της ομάδας.

Αξίζει να προστεθεί στον απολογισμό της δράσης, ο αντίκτυπος που σκόρπισαν οι παραπάνω ενέργειες, μέσω της παρουσίας της ομάδας της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. για πρώτη φορά στη Σίφνο. Δημιουργήθηκαν επαφές και αναπτύχθηκαν σχέσεις με μέλη της τοπικής κοινωνίας που έλκουν την καταγωγή τους από την Πόλη, με απώτερο σκοπό την περαιτέρω αξιοποίηση τους. Πολύ σημαντική κρίνεται, δε, η σχέση που αναπτύχθηκε με εκπαιδευτικούς της Σίφνου, οι οποίοι οραματίζονται και σχεδιάζουν να συμπεριλάβουν στις σχολικές δραστηριότητες ένα πολιτιστικό πρόγραμμα, που θα διερευνήσει τη σχέση της Σίφνου με την Κωνσταντινούπολη, με έμφαση στο σήμερα, εμπλέκοντας τα παιδιά ενεργά και βιωματικά με αυτό το κομμάτι της ιστορίας.

Η Ομοσπονδία θα συνεχίσει να στηρίζει πρωτοβουλίες που προβάλλουν την πολιτική κουζίνα, ενισχύουν τη μνήμη και τις ρίζες, και προωθούν τη διατήρηση και αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς εν γένει. Απευθύνει, παράλληλα, όπως πάντοτε, εγκάρδιο κάλεσμα σε όσους θέλουν να γίνουν αρωγοί στην προσπάθεια αυτή με οποιονδήποτε τρόπο.

Η βάση μανουαλιού στον
Ι.Ν. Παναγίας Πουλάτη
κατασκευασμένου
σε χαλκουργείο στην
περιοχή
Σουλεγκμάνιγιε
της Πόλης.

**Ενέργεια της Οι.Ομ.Κω, για την άρση μιας Άδικης Πράξης της Διακοπής Επιδομάτων
Ελάχιστου Εγγυώμενου Εισοδήματος (ΚΕΑ) σε Άπορους**

Προς: Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

30/9/2025

Αξιότιμες/οι κυρίες/οι,

Υπάρχει μια κατηγορία εντελώς απόρων που έχουν εκκρεμότητες όπως φαινομενικά ανοικτών ατομικών επιχειρήσεων που ενώ είναι ανενεργές για πολλά χρόνια (κλειστές) τώρα λόγω του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος (άρθρα 28Α - 28Δ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) και για τεχνικούς λόγους καθυστερεί η υποβολή δήλωσης διακοπής τους, επιβαρύνονται με φόρους και αυξάνουν οι οφειλές τους προς το Δημόσιο. Μέχρι πρότινος με την υποβολή του εντύπου Ε3 της δήλωσης φόρου εισοδήματος (Κατάσταση Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα) αποδεικνυόταν ότι δεν υπάρχει δραστηριότητα στις ανενεργές αυτές ατομικές επιχειρήσεις και ανανεώνονταν τα επιδόματα ΚΕΑ που λάμβαναν. Όπως έχουμε διαπιστώσει πλέον αυτό δεν μπορεί να γίνει. Επειδή μετά από πολλά χρόνια αδράνειας η διακοπή δραστηριοτήτων μιας ατομικής επιχείρησης δεν είναι καθόλου εύκολη (π.χ. αδυναμία ανεύρεσης ταμειακών μηχανών) και επειδή το μέτρο αυτό στερεί τα στοιχειώδη μέσα επιβίωσης των ανθρώπων αυτών παρακαλούμε να αρθεί το απαγορευτικό αυτό μέτρο και να λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά δεδομένα εισοδήματος των προσώπων αυτών (κωδικοί 401-402 εντύπου Ε1, κωδικός 555 εντύπου Ε3) και όχι τα τεκμαρτά κέρδη που προσδιορίζει η φορολογική αρχή.

Η αντιμετώπιση του υπολογισμού των τεκμαρτών κερδών της φορολογίας έρχεται και σε σύγκρουση με την περίπτωση που φυσικό πρόσωπο δικαιούχος ΚΕΑ συμμετείχε αντίστοιχα σε αδρανή εταιρεία χωρίς διανεμόμενα κέρδη ή με ζημία (κωδικοί 431-432, 291-292 κλπ. του εντύπου Ε1), που στην περίπτωση αυτή δεν θα προέκυπταν ποσά.

Παρακαλούμε ως εκ τούτου για την ορθή αντιμετώπιση του προβλήματος των απόρων αυτών ατόμων με την αξιολόγηση των πραγματικών εισοδημάτων των προσώπων αυτών.

Με εκτίμηση

Νικόλαος Ουζούνoglou

Πρόεδρος της ΟΙΟΜΚΩ

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Οι.Ομ.Κω.

«Μηνάς Τσιτσάκος»

Ξεκίνησε το 2013 και συνεχίζεται—σε συνεργασία με τα μέλη σωματεία της Οι.Ομ.Κω.—με όλες τις δράσεις του, αφού οι ανάγκες αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο αυξάνονται. Οι αλληλέγγυοι κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας έχουν συσσωρεύσει πολλά προβλήματα και η κρατική μέριμνα είναι πολύ περιορισμένη.

Η αλληλεγγύη προς τους αδυνάμους ήταν πάντοτε κυρίαρχο κοινωνικό γνώρισμα της Ρωμιοσύνης.

Συνοπτικά οι δράσεις του Προγράμματος είναι:

- Εξασφάλιση στέγης σε 75 άστεγους
- Διανομές 155 διατακτικών κάθε μήνα για αγορά τροφίμων από σουπερμάρκετ.
- Εξασφάλιση φαρμάκων και υγειονομικού υλικού σε 35 οικογένειες.
- Εξασφάλιση της πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες.
 - Εξασφάλιση αίματος σε έχοντες ανάγκη.
- Μέριμνα για την εισαγωγή ανυπεράσπιστων ηλικιωμένων σε γηροκομεία.
 - Επανασύνδεση ηλεκτροδότησης σε κατοικίες.
- Πληρωμή ενοικίων για τους πρώτους 2 μήνες που υφίστανται εξώσεις όταν υπάρχει αδυναμία
- Αντιμετώπιση γραφειοκρατικών δυσκολιών που στερεί βασικά δικαιώματα του ανθρώπου σε πρόσφυγες Έλληνες όπως οι δυσκολίες έκδοσης αδειών παραμονής, πολιτογράφησης και ΑΜΚΑ
- Πραγματοποίηση εξοδίων ακολουθιών για ανασφάλιστους και μη έχοντες συγγενείς (τους τελευταίους 4 μήνες 4 κηδείες)

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΧΑΡΗ ΣΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΑΦΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΧΟΥΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥΣ) ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΩΝ. ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΑΣ ΕΙΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ή ΜΕ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟ nnap@otenet.gr

The Social Solidarity Program of Ec.Fe.Con.

"Minas Tsitsakos"

ALL ACTIONS CONTINUED DURING THIS SUMMER MONTHS

It started in 2013 and continues—in collaboration with the member associations of Ec.Fe.Con.—with all its actions, since the needs of solidarity with fellow human beings are increasing. The successive crises of the last decade have accumulated many problems and government care is very limited.

Solidarity with the weak has always been dominant cultural component of Romiosyni.

In summary, the actions of the Program are:

- Provision shelter to 75 homeless people.
- Distribution of 150 vouchers each month to deprived families to purchase food from supermarkets.
- Provision medicines and health materials to 32 families.
- Ensuring access to medical services.
- Facilitating the entrance of alone old to care houses.
 - Finding blood to those in need.
- Reconnection of electricity in residences being cut because of depths.
- Dealing with bureaucratic difficulties that deprive Greek refugees of basic human rights, such as the difficulties of issuing residence permits, naturalization and SOCIAL SECURITY NUMBER (AMKA)
 - Undertaking the cost funeral expenses of those not having anyone (4 the last 5 months)
 - Downpayment of rents for those being driven out of their homes
- Carrying out follow-up expenses for uninsured and non-insured relatives.

IN THE PAST MONTH ALONE WE HAD 2 NEW OWNER APPLICATIONS

NEED OF OUR FELLOW CITIZENS

TO BE UPDATED CONTACT US AT nnap@otenet.gr

Ec.Fe.Con. HAS NO REGULAR INCOME AND THE PROGRAM IS BASED ON PERIODIC DONATIONS FROM FOUNDATIONS AND INDIVIDUALS.

Επέκταση του Προγράμματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης της ΟιΟμΚω στην Κωνσταντινούπολη

Η αντικειμενική πραγματικότητα ότι σήμερα υπάρχει σημαντικός αριθμός συμπολιτών μας στην Κωνσταντινούπολη που υποφέρουν, παρά το γεγονός ότι υπάρχει μια πολύ μεγάλη κληρονομιά περιουσίας για την περίθαλψή τους, δεν μπορεί να αφήσει αδιάφορη την ΟιΟμΚω και με το σκεπτικό αυτό το Πρόγραμμα της ΟιΟμΚω έχει επεκταθεί στην Πόλη και παρέχεται τους τελευταίους 9 μήνες αλληλεγγύη σε 13 συμπολίτες μας.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Έχουμε ενημερωθεί ότι, παρά το γεγονός ότι έχουν δηλωθεί ως «ακατάσχετοι» τραπεζικοί λογαριασμοί επιδοματούχων (π.χ. που λαμβάνουν το ΚΕΑ), πρόσφατα οι τράπεζες κατακρατούν εμβάσματα που προέρχονται από συνταξιοδοτικούς ή φιλανθρωπικούς φορείς. Παρακαλούμε σε περίπτωση που διαπιστώσετε κάτι τέτοιο να μας καταγγείλετε το γεγονός ώστε η ΟιΟμΚω να ενεργεί προς τις νομικές υπηρεσίες των τραπεζών, ώστε να αποδεσμεύονται τα ποσά αυτά που η στέρησή τους προκαλεί πολύ σοβαρά ζητήματα επιβίωσης στους συμπολίτες μας.

**Δωρεές υπέρ της Οικουμενικής Ομοσπονδίας
Κωνσταντινουπολιτών**

**Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. ευχαριστεί θερμά για τις ακόλουθες
δωρεές που λήφθηκαν τον Οκτώβριο 2025**

Υπέρ του Προγράμματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης:

Ίδρυμα Ζωοδόχος Πηγή, 1800 Ε

Μαρία Χρηστίδου 50 Ε

ΤΙΜΑ Φιλανθρωπικό Ίδρυμα 3.200 Ε

Υπέρ του Προγράμματος Υποτροφιών

Marlene Borel 3.500 Ε

Αυγούστης Τατάκης, 300 Ε

Εις μνήμη Σωτηρίου Κυριαζή

Κ. Γιάννης Μπαλάφας 200 Ε, Στράτος Φουσιτζής 100 Ε,

Ίδρυμα Μαγκριώτης 2.000 Ε.

**Υπέρ της Συντήρησης του
Μαυσωλείου Χρηστάκη Ζωγράφου**

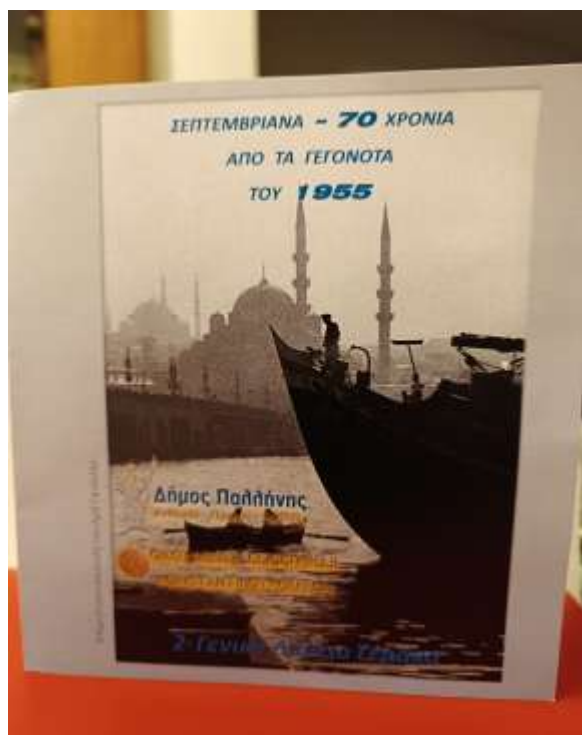
Ζωγράφειο Λύκειο 3.000 Ευρώ

Το 2ο ΓΕΛ Γέρακα τιμά τους Πολίτες

Το βράδυ της 30ης Σεπτεμβρίου 2025 η μεγάλη χωρητικότητας αμφιθεατρική αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου Γέρακα ήταν κατάμεστη. Στην είσοδο τους προσερχόμενους υποδέχονταν οι καλαίσθητες γιγαντοαφίσες με τον τίτλο «Σεπτεμβριανά– 70 χρόνια από τα Γεγονότα του '55». Οικοδεσπότες ο Δήμος Παλλήνης και το 2ο Γενικό Λύκειο Γέρακα.

Ο Δήμαρχος Παλλήνης κ. Χρήστος Αηδόνης, Αντιδήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι, εκπρόσωποι πολιτιστικών φορέων (Διάζωμα), υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Παιδείας, Σύμβουλοι της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθηγήτριες και καθηγητές, πολλοί γονείς, μαθήτριες και μαθητές ήταν όλοι εκεί. Εκεί ήταν και ο Πρόεδρος της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών κ. Νικόλαος Ουζούνογλου ως εκπρόσωπος των Πολιτών και ως εκπαιδευτικός. Και ήταν όλες και όλοι εκεί προκειμένου να παρακολουθήσουν την πρωτοποριακή δουλειά του Σχολείου, το ιστορικό αφιέρωμα στα Γεγονότα του 1955 στην Πόλη. Ποικίλες πηγές όπως ιστορικά συγγράμματα, άρθρα του ελληνικού και ξένου τύπου, συνεντεύξεις Ελλήνων και ξένων διπλωματών, πολιτικών προσώπων, δημοσιογράφων, πλούσιο και σπάνιο φωτογραφικό υλικό και οι μαρτυρίες ανθρώπων που βίωσαν τα

γεγονότα, μελετήθηκαν και συνδέθηκαν αριστοτεχνικά από τις φιλόλογους του Σχολείου κυρίες Μαρία Αλεξοπούλου, Αθανασία Κονίδη και Βασιλική Παπαλιώση, οι οποίες με μεθοδικότητα, υπευθυνότητα κι ευαισθησία προσέγγισαν το σύνθετο αυτό ιστορικό γεγονός. Κυρίως όμως κατόρθωσαν να «μυήσουν» στο ελκυστικό αυτό ιστορικό οδοιπορικό τις μαθήτριες και τους μαθητές τους που απέδωσαν τον καρπό της δουλειάς τους με ωριμότητα αλλά και νεανική ζωντάνια. Και μας εξέπληξαν.

Αξίζει ακόμη να υπογραμμιστεί η εικόνα του πολυπληθούς ακροατηρίου της βραδιάς εκείνης, το οποίο σιωπηλά και με τεταμένη την προσοχή παρακολουθούσε την δίωρη και πλέον παρουσίαση εκπέμποντας την αίσθηση πως ο λόγος, οι μουσικές συνθέσεις και η εικόνα λειτουργούσαν καταλυτικά, πως μεταφερόμενο στον χώρο και στον χρόνο αφουγκραζόταν όσα οι Ρωμιοί της Πόλης είχαν βιώσει και είχαν νιώσει. Και η αίσθηση αυτή είναι η απόδειξη πως η πρωτοπόρα και κοπιαστική όσο και γοητευτική εργασία μαθητριών, μαθητών και καθηγητριών υπό την επιμελημένη τεχνική υποστήριξη του καθηγητή Πληροφορικής κ. Βασίλη Αναστόπουλου απέδωσε ωφέλιμους κι εύγευστους καρπούς. Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών συγχαίρει θερμά την Διεύθυνση του 2ου Γενικού Λυκείου Γέρακα, την ομάδα των εκπαιδευτικών και ιδιαίτερα την μαθητική ομάδα που αποφάσισαν να ταξιδέψουν σε «βαθιά νερά», να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους και να βγουν νικητές.

Ας επαναλάβουμε τα λόγια της φιλόλογου κας Βασιλικής Παπαλιώση που έκλεισαν την εκδήλωση:

«Τα δικά μας παιδιά, οι μαθητές του 2ου ΓΕΛ Γέρακα, έσπασαν τη σιωπή όχι με θόρυβο, όχι με κραυγές, όχι με ιαχές αλλά με λέξεις, φράσεις, αρθρωμένο λόγο που δεν διχάζει, δεν φανατίζει, δεν αδικεί αλλά με Λόγο που σώζει, Λυτρώνει, Δικαιώνει, Ενώνει Ανθρώπους και Λαούς..... με Λόγο που μας γέμισε Περηφάνεια, Συγκίνηση, Ελπίδα...».

Η υπεύθυνη του Εκπ/κού Προγ/τος της Οι.Ομ.Κω Κα Μαζοκόπου Καλλιόπη, φιλόλογος -ιστορικός

Ο Εξοχότατος Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικήτας Κακλαμάνης ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα της ΟιομΚω για την εκτύπωση σε Ελληνική Μετάφραση των Πρακτικών των Συνδιασκέψεων της Λωζάννης (1922-1923). Η εξαιρετικά κοπιώδης μετάφραση και επιμέλεια των κειμένων έγινε από εθελόντριες και εθελοντές της ΟιομΚω που αναφέρονται στη συνέχεια.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

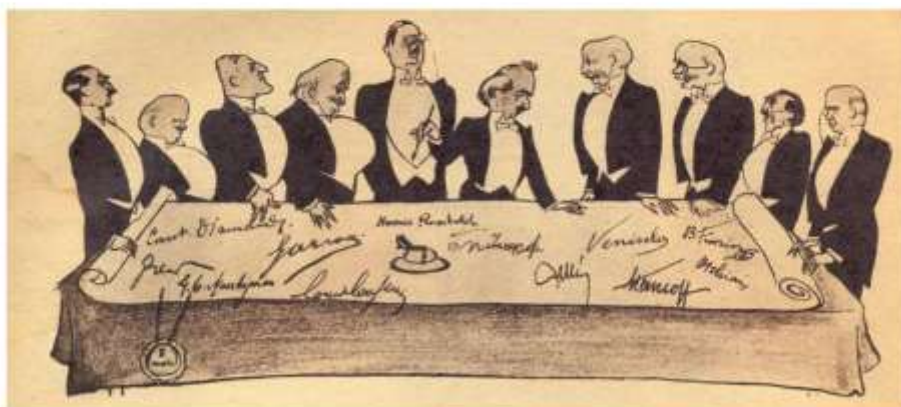

Πρακτικά των Συνδιασκέψεων της Λωζάννης
για τα Ζητήματα της Εγγύς Ανατολής

(Μετάφραση στην Ελληνική Γλώσσα)

Πρώτη περίοδος

(20 Νοεμβρίου 1922 – 4 Φεβρουαρίου 1923)

Αθήνα 2025

**Το Διοικητικό Συμβούλιο της Οικουμενικής Ομοσπονδίας
Κωνσταντινουπολιτών εκφράζει τις ολόθερμες ευχαριστίες του προς
τους Εθελοντές της για την υλοποίηση του έργου της παρούσας
μετάφρασης**

Εθελοντές ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Συντονισμός
Άννα Φραντζή

Επιμέλεια μετάφρασης με αλφαβητική σειρά

Ροδάνθη Σκουρτέλη, Μαρουσώ Τσιριγωτάκη, Άννα Φραντζή

Μεταφραστές με αλφαβητική σειρά

Τατιάνα Αναστασιάδη, Αριστομένης Γιαννακόπουλος,
Σοφιάνα Ευσταθίου, Άννα Κανάκη, Μαρία Κουλερή,
Στηβ Πέππας, Δέσποινα Σκαφτούρα, Μαρία Στιβακτάκη,
Αλεξάνδρα Σαράφογλου, Ροδάνθη Σκουρτέλη,
Μαρουσώ Τσιριγωτάκη, Άννα Φραντζή.

Πρόλογος

Εκ μέρους της ΟιΟμΚω στην Έκδοση σε Ελληνική Μετάφραση των Πρακτικών των Συνδιασκέψεων της Λωζάννης

Συμπληρώθηκαν 102 έτη από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης, μίας από τις πλέον καθοριστικές διεθνείς συνθήκες για την Ελλάδα και την Τουρκία, η οποία υπογράφηκε στο Château d' Ouchy της Λωζάννης στην Ελβετία. Αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι, παρά τη συμπλήρωση ενός αιώνα, τα επίσημα Πρακτικά των διαπραγματεύσεων δεν είχαν έως σήμερα μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα, ενώ η τουρκική μετάφραση είχε ήδη ολοκληρωθεί στα μέσα της δεκαετίας του 1960. Ως Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινοπολιτών (Οι.Ομ.Κω.), θεωρήσαμε καθήκον μας να συμβάλουμε στην κάλυψη αυτού του σημαντικού κενού.

Η τύχη του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης επηρεάστηκε βαθύτατα από τις διαρκείς και συστηματικές παραβιάσεις των άρθρων 37–44 (Τμήμα Γ' – Προστασία των Μειονοτήτων) της Συνθήκης, από το τουρκικό κράτος. Αξίζει επίσης να σημειωθεί, ότι ούτε η Ελλάδα ούτε τα λοιπά συμβαλλόμενα κράτη άσκησαν ουσιαστικά τη ρητή υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 44 να μεριμνούν για την τήρηση όσων προβλέπονται.

Παρά τη συχνή πλέον αναφορά στη Συνθήκη της Λωζάννης στον δημόσιο λόγο, ιδίως στην Ελλάδα, τα Πρακτικά των πολύμηνων διασκέψεων που προηγήθηκαν της υπογραφής της – και τα οποία καταγράφουν με ακρίβεια τις θέσεις, τις συγκλίσεις και τις αποκλίσεις των αντιπροσωπειών – παρέμειναν ελάχιστα γνωστά και αμετάφραστα.

Η παρούσα προσπάθεια ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2023, μετά από δημόσια πρόσκληση της Οι.Ομ.Κω., στην οποία ανταποκρίθηκαν εθελοντές και εθελόντριες με αφοσίωση και υψηλό αίσθημα ευθύνης. Τα ονόματά τους παρατίθενται σε επόμενη σελίδα και το Διοικητικό μας Συμβούλιο τους ευχαριστεί θερμά για την πολύτιμη συμβολή τους.

Η Συνδιάσκεψη στη Λωζάννη ξεκίνησε στις 20 Νοεμβρίου 1922, τρεις μήνες μετά από τα πρωτόγνωρα τραγικά γεγονότα για τον Ελληνισμό της Ανατολής. Η Μικρασιατική Καταστροφή ήταν το αποτέλεσμα μιας αλυσίδας από βαριά λάθη και πολιτικές επιλογές. Οι ευθύνες βαρύνουν όλες τις ελληνικές κυβερνήσεις από το 1919 και έπειτα, αλλά και ο διαρκής και αμείλικτος εθνικός διχασμός, που υπονόμεισε κάθε συνοχή και σταθερότητα.

Καθοριστικό ρόλο έπαιξε και η στάση των Μεγάλων Δυνάμεων. Η Αντάντ φάνηκε να λησμονεί τις θυσίες του Ελληνισμού στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η Μεγάλη Βρετανία ακολούθησε μια διττή πολιτική, φροντίζοντας με μαεστρία να εξασφαλίζει οφέλη ανεξάρτητα από την τελική έκβαση των συγκρούσεων, αδιαφορώντας για τις τραγικές ανθρωπιστικές συνέπειες. Η Γαλλία είχε ήδη στραφεί προς την κεμαλική κυβέρνηση, την οποία και αναγνώρισε, προστατεύοντας τις εκτεταμένες επενδύσεις της στην Τουρκία.

Η Ιταλία, από την άλλη, παρέμεινε σταθερά εχθρική απέναντι στην ελληνική παρουσία στη Σμύρνη, καθώς ήδη από το 1917 είχε λάβει την υπόσχεση από τις δυνάμεις της Αντάντ ότι η δυτική Μικρά Ασία —και ειδικότερα η περιοχή της Σμύρνης— θα περιερχόταν στη δική της σφαίρα επιρροής, στο πλαίσιο των άτυπων συμπληρωματικών συμφωνιών που ακολούθησαν τη μυστική συμφωνία Sykes–Picot του 1916. Η παραχώρηση της Σμύρνης στην Ελλάδα το 1919 θεωρήθηκε από την Ιταλία παραβίαση των συμφωνηθέντων και εξηγεί τη διαρκή επιφυλακτικότητα, αν όχι την ενεργή υπονόμευση, της ελληνικής παρουσίας στη Μικρά Ασία.

Μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση, η νέα μπολσεβικική κυβέρνηση όχι μόνο απέρριψε τις μυστικές συμφωνίες των τσαρικών και των Δυτικών, αλλά στράφηκε ενεργά υπέρ της κεμαλικής Τουρκίας. Παρείχε στο νέο καθεστώς της Άγκυρας σημαντική υλική, στρατιωτική και διπλωματική υποστήριξη, θεωρώντας την σύμμαχο απέναντι στις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις της Δύσης. Η στήριξη αυτή υπήρξε καθοριστική για την ενίσχυση του Κεμάλ, ιδιαίτερα σε μια στιγμή που η Ελλάδα βυθιζόταν σε εσωτερική πολιτική κρίση και διεθνή απομόνωση.

Πριν τη σύγκληση της Συνδιάσκεψης της Λωζάννης σημειώθηκαν τα εξής πολιτικά γεγονότα:

Την 11^η Σεπτεμβρίου 1922 εκδηλώθηκε στρατιωτικό κίνημα στη Χίο, οργανωμένο από τους αξιωματικούς του Στρατού, Ν. Πλαστήρα και Στ. Γονατά και του Ναυτικού Δ. Φωκά, επικεφαλής των διασωθέντων τμημάτων της Μικρασιατικής Στρατιάς. Το κίνημα οδήγησε στην παραίτηση της βασιλικής Κυβέρνησης Νικ. Τριανταφυλλάκου και την 15^η Σεπτεμβρίου 1922 οι επαναστατικές δυνάμεις εισήλθαν στην Αθήνα. Είχε προηγηθεί η παραίτηση του βασιλιά Κωνσταντίου Α΄ τη 14^η Σεπτεμβρίου 1922 υπέρ του γιού του Γεωργίου Β΄ (14/9/1922). Η Επαναστατική Κυβέρνηση κάλεσε τον Ελευθέριο Βενιζέλο να αναλάβει την διπλωματική εκπροσώπηση της χώρας.

Την 23^η Σεπτεμβρίου 1922 ο Ελ. Βενιζέλος συναντήθηκε με τον Πρωθυπουργό της Μ. Βρετανίας Lloyd George, μεσούσης της κρίσης των Δαρδανελίων κατά την οποία η Κυβέρνηση της Άγκυρας απειλούσε με εισβολή από την Ασιατική πλευρά στη ζώνη των Στενών του Ελλησπόντου. Εξερχόμενος της συνάντησης ο Ελ. Βενιζέλος κάλεσε την Επαναστατική Κυβέρνηση Αθηνών να αποσύρει τα ελληνικά στρατεύματα από την Ανατολική Θράκη και να τα μεταφέρει στα δυτικά του Έβρου, δηλαδή το μόνο έδαφος που είχε αναγνωριστεί κυριαρχικά στην Ελλάδα με την Συνθήκη των Σεβρών, παραδίδοντας αμαχητί την περιοχή στην Τουρκία. Μάλιστα ο Ελ. Βενιζέλος δήλωσε ότι αν η Επαναστατική Κυβέρνηση Αθηνών δεν συναινούσε, θα παραιτούταν από τον ρόλο του διπλωματικού εκπροσώπου της Ελλάδας. Για να γίνει κατανοητή η γενικότερη στάση της Μ. Βρετανίας, αναφέρουμε ότι κατά την κρίση των Δαρδανελίων (Chanak crisis Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1922) ζήτησε από την Ελλάδα στρατιωτική υποστήριξη, αδιαφορώντας για το γεγονός ότι η χώρα είχε μόλις υποστεί ολοκληρωτική στρατιωτική ήττα και κοινωνική κατάρρευση. Αντίστοιχα, η Γαλλία, έχοντας ήδη συμφωνήσει με την κεμαλική πλευρά, διευκόλυνε την παράδοση της 11ης Μεραρχίας του Ελληνικού Στρατού στα Μουδανιά. Γάλλοι αξιωματικοί ενήργησαν ως μεσολαβητές υπέρ των Τούρκων, επικυρώνοντας τη στρατιωτική και πολιτική υποχώρηση της Ελλάδας και επιβεβαιώνοντας τη ρήξη με τις μέχρι πρότινος συμμαχικές δεσμεύσεις.

Στις 9 Οκτωβρίου 1922 υπογράφηκε στα Μουδανιά η ανακωχή μεταξύ της Κυβέρνησης της Άγκυρας και των εκπροσώπων της Μ. Βρετανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας. Η Ελλάδα δεν συμμετείχε στη συνάντηση αλλά αναγκάστηκε να αποδεχθεί τους όρους της ανακωχής, οι οποίοι προέβλεπαν την άμεση αποχώρηση των ελληνικών δυνάμεων από την Ανατολική Θράκη και την παράδοση της διοίκησης της περιοχής στην Τουρκία εντός τριάντα ημερών. Μαζί με τις ελληνικές δυνάμεις αποχώρησαν και 250.000 γηγενείς Έλληνες για τους οποίους δεν μερίμνησε κανείς.

Τη Συνδιάσκεψη στη Λωζάννη προσκάλεσαν οι τρεις Δυνάμεις της Αντάντ: Μ. Βρετανία-Γαλλία-Ιταλία. Στη Συνδιάσκεψη συμμετείχαν οι χώρες: Ελλάδα, Τουρκία με την Κυβέρνηση της Άγκυρας, Ιαπωνία, Βασίλειο Σέρβων-Κροατών-Σλοβένων και Ρουμανία, ενώ προσκλήθηκαν σε ειδικές συνεδριάσεις τα κράτη: Ρωσία-Ουκρανία-Γεωργία (για το θέμα των Στενών), Βουλγαρία (για ζητήματα συνόρων, συνόρων Θράκης και πρόσβασης στο Αιγαίο), ενώ οι Η.Π.Α. συμμετείχαν ως παρατηρητές με δυνατότητα παρεμβάσεων. Η αρμενική αντιπροσωπεία, αποτελούμενη από μέλη της εξόριστης κυβέρνησης που είχε διαφύγει μετά την επικράτηση του μπολσεβικικού καθεστώτος στο Γερεβάν, δεν έγινε δεκτό να έχει λόγο, εξαιτίας της αδιάλλακτης άρνησης της Τουρκίας.

Στην τουρκική αντιπροσωπεία προέδρευε ο Ismet Πασάς με αντιπρόεδρο τον ιατρό Riza Nur. Ως Πρόεδρος της συνδιάσκεψης ορίστηκε ο τότε Υπουργός Εξωτερικών της Μ. Βρετανίας, Λόρδος Curzon, άριστος γνώστης των ζητημάτων της Μέσης Ανατολής και της Τουρκίας.

Κατά διάρκεια των πολύμηνων συνεδριάσεων λειτούργησαν παράλληλα με την κύρια συνδιάσκεψη Επιτροπές και Υποεπιτροπές, στις όποιες προέδρευαν μέλη των αντιπροσωπειών της Γαλλίας και της Ιταλίας. Ο Λόρδος Curzon αργότερα ομολογεί στα απομνημονεύματά του ότι οι αντίπαλοί του δεν βρίσκονταν στην Άγκυρα αλλά στο Παρίσι και στη Ρώμη, παραδοχή που αποκαλύπτει τη σύγκρουση των συμφερόντων μεταξύ των δυνάμεων της Αντάντ. Εξάλλου αργότερα έγινε γνωστό ότι οι Βρετανικές μυστικές υπηρεσίες έχοντας υποκλέψει τους κώδικες κρυπτογράφησης των Τούρκων γνώριζαν εκ των προτέρων τις επικοινωνίες της τουρκικής αντιπροσωπείας με τον Mustafa Kemal Πασά, στην Άγκυρα.

Κατά γενική ομολογία ο Λόρδος Curzon είχε πλήρη έλεγχο των διαπραγματεύσεων όπως ομολογεί στον Πρόλογο της τουρκικής μετάφρασης ο Ismet Πασάς. Ένα από τα πρώτα ζητήματα προς συζήτηση ήταν τα σύνορα μεταξύ Ελλάδας – Τουρκίας και Βουλγαρίας που συμφωνήθηκε σχετικά εύκολα. Τα ελληνοτουρκικά σύνορα καθορίστηκαν κατά μήκος της κοίτης του ποταμού Έβρου. Παράλληλα, με το θέμα των συνόρων τέθηκε και το ζήτημα των αποστρατικοποιημένων ζωνών τόσο στα χερσαία ελληνοτουρκικά σύνορα όσο και στα νησιά του Βορείου Αιγαίου, ιδιαίτερα της Ίμβρου και της Τένεδου που βρίσκονταν υπό ελληνική κυριαρχία. Η Τουρκία, από την πλευρά της, ενδιαφερόταν ζωηρά να δοθεί πρόσβαση στην Βουλγαρία στο Αιγαίο μέσω της Αλεξανδρούπολης. Τέλος, η Τουρκία αν και ζήτησε να γίνει δημοψήφισμα για τη Δυτική Θράκη, δεν επέμεινε, καθώς και τα υπόλοιπα βαλκανικά κράτη ήταν αρνητικά.

Το θέμα της αναγκαστικής ανταλλαγής ελληνοτουρκικών πληθυσμών από την αρχή της Συνδιάσκεψης εμφανιζόταν να είναι το ζητούμενο από την τουρκική αντιπροσωπεία. Στην πραγματικότητα ελάχιστοι ελληνικοί πληθυσμοί είχαν μείνει στην Καππαδοκία και στις περιοχές γύρω από την Κωνσταντινούπολη οι οποίες βρίσκονται στις δύο πλευρές του Βοσπόρου. Οι πληθυσμοί αυτοί ήταν λιγότερο από 100.000, ενώ ήδη στην Ελλάδα βρισκόταν 800.00 περίπου πρόσφυγες σε δεινή κατάσταση. Ο ολοκληρωτικός αφανισμός των ελληνικών πληθυσμών στον Πόντο και σε άλλες περιοχές που ήταν υπό τον έλεγχο της Κυβέρνησης της Άγκυρας, είχε ήδη συντελεστεί. Στον Πόντο οι ελάχιστοι απομείναντες Έλληνες εξαναγκάζονταν σε εκπατρισμό την περίοδο Οκτωβρίου 1922 – Μαρτίου 1923.

Αρχικά, η τουρκική πλευρά ζητούσε την υπαγωγή των Ελλήνων της Πόλης στην υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών, την εκδίωξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την παραμονή των μουσουλμάνων στη Δυτική Θράκη. Η αρχική, μαξιμαλιστική και ιδιοτελής στάση της Τουρκίας υποχώρησε, όταν έγιναν σαφείς οι οικονομικές επιπτώσεις και οι διπλωματικές αντιδράσεις. Η εκρίζωση των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, που ήλεγχαν περίπου το 25% της τουρκικής οικονομίας, θα έθετε σε σοβαρό κίνδυνο την ικανότητα της Τουρκίας να εξοφλήσει το μερίδιο του οθωμανικού χρέους που της αναλογούσε. Επιπλέον, η αρνητική στάση των ορθόδοξων κρατών που συμμετείχαν στη Συνδιάσκεψη επέβαλε την επανεξέταση των απαιτήσεων. Ως εκ τούτου, αποφασίστηκε η εξαίρεση των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης από την ανταλλαγή πληθυσμών, υπό τον όρο ότι διέμεναν ήδη στην Πόλη πριν από τις 30 Οκτωβρίου 1918.

Στις 10 Ιανουαρίου 1923, όπως καταγράφηκε στα Πρακτικά της Συνδιάσκεψης, ο πρόεδρος της τουρκικής αντιπροσωπείας Ismet Πασάς, δήλωσε ότι η Τουρκία δέχεται το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως να παραμείνει στην έδρα του, υπό τον όρο να απογυμνωθεί όλων των μη θρησκευτικών αρμοδιοτήτων του. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει την σημασία των επίσημων Πρακτικών της Συνδιάσκεψης.

Περισσότερο χρόνο διήρκεσε η συζήτηση για τα στενά των Δαρδανελίων και ειδικά του Βοσπόρου. Η Ρωσία με τον Υπουργό Εξωτερικών Chicherin πρότεινε λύση που έδινε το δικαίωμα διέλευσης πολεμικών πλοίων μόνο στη Σοβιετική Ένωση και την Τουρκία, που ευνοούσε τα δύο κράτη εξίσου. Όμως, η Τουρκία ταυτίστηκε με τον Λόρδο Curzon σε βαθμό που ο Chicherin να δηλώσει: «...οι Τούρκοι όχι μόνο πουλάνε τα Ρωσικά συμφέροντα αλλά και όλων των λαών της Ανατολής στην Αγγλία και μας κοροϊδεύουν...». .

Από τα μέσα Ιανουαρίου 1923 ξεκίνησε στη Συνδιάσκεψη η συζήτηση του πλέον ακανθώδους ζητήματος, όπως αποδείχθηκε και αργότερα, του θέματος των Διομολογήσεων γνωστών ως Capitulations. Αρχίζοντας από την εποχή του σουλτάνου Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς (Kanuni Sultan Süleyman) ίσχυαν συμφωνίες με τη Γαλλία αλλά και με άλλα δυτικά κράτη με τις οποίες οι ξένοι υπήκοοι που ζούσαν εντός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας υπάγονταν στο δίκαιο της δικής τους χώρας μόνο. Στα τέλη του 19ου αιώνα ο θεσμός αυτός λειτουργούσε με περίεργα αποτελέσματα και ήδη από τη συνδιάσκεψη του Παρισιού το 1856, η Οθωμανική Αυτοκρατορία ζητούσε την κατάργηση των διομολογήσεων, καθώς το καθεστώς αυτό ευνοούσε τα συμφέροντα της Γαλλίας και Μ. Βρετανίας. Αν και οι Δυτικές δυνάμεις συμφωνούσαν για την κατάργηση των διομολογήσεων, έθεσαν την ανάγκη μιας μεταβατικής χρονικής περιόδου.

Ένα ακόμη ζήτημα αγεφύρωτης διαφωνίας μεταξύ της Μ. Βρετανίας και της Τουρκίας αφορούσε την τύχη του βιλαετιού της Μοσούλης, που ήταν υπό τον έλεγχο της Μ. Βρετανίας ως προστάτιδας δύναμης του νέο-ιδρυθέντος Βασιλείου του Ιράκ. Στο θέμα αυτό βασικός παράγοντας ήταν τα κοιτάσματα πετρελαίου, παρόλο που η βρετανική πλευρά προσποιείτο ότι ο παράγοντας αυτός ήταν άνευ σημασίας. Εξαιτίας των δύο αυτών ζητημάτων που οδήγησαν στη διαφωνία των Λόρδο Curzon και Ismet Πασά, η συνδιάσκεψη οδηγήθηκε σε αδιέξοδο και τέλη Ιανουαρίου 1923, υπό την απειλή επανάληψης εχθροπραξιών, οι αντιπρόσωποι επέστρεψαν στις χώρες τους.

Την 31η Ιανουαρίου 1923 η Ελλάδα και η Τουρκία υπέγραψαν την Συμφωνία περί Ανταλλαγής των πληθυσμών που αργότερα ενσωματώθηκε στην τελική Συνθήκη.

Το διάστημα από την 4η Φεβρουαρίου μέχρι την 23η Απριλίου 1923, ημερομηνία επανέναρξης της Συνδιάσκεψης, υπήρξε καθοριστικό για τα επόμενα 100 χρόνια ως προς τη μορφή της εξουσίας που θα αναπτύξει η Τουρκία: τον Φεβρουάριο 1923, οργανώθηκε στην Σμύρνη το Συνέδριο Οικονομίας, του οποίου οι αποφάσεις καθόρισαν την οικονομική κατεύθυνση της Τουρκίας προς τον καπιταλισμό, με άξονα τον εκτουρκισμό της οικονομίας και με στόχο τον εξοστρακισμό των ελάχιστων μη-Μουσουλμάνων που είχαν απομείνει. Η δεύτερη εξέλιξη ήταν η αποπομπή της αντιπολίτευσης στην Εθνοσυνέλευση της Άγκυρας και η διάλυση της Βουλής με την προκήρυξη «εκλογών» με το σύστημα διορισμού των βουλευτών από τον Μ. Κεμάλ και αργότερα από το Λαϊκό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα.

Κατόπιν διπλωματικών πρωτοβουλιών, στις οποίες πρωτοστάτησε η Γαλλία, και μετά την οργάνωση και ετοιμότητα της Στρατιάς του Έβρου — που διέθετε τη δυνατότητα ανακατάληψης της Ανατολικής Θράκης — καθώς και τις στρατιωτικές επιχειρήσεις της Βρετανίας στο βόρειο Ιράκ και τις πολιτικές αλλαγές στην Άγκυρα, οι αντιπρόσωποι συνήλθαν εκ νέου στη Λωζάννη στις 23 Απριλίου 1923 για να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις. Τα κύρια πέντε ζητήματα που συζητήθηκαν και στα οποία υπήρξαν συμβιβασμοί με αποτέλεσμα να υπογραφεί η Συνθήκη την 24η Ιουλίου 1923, ήταν:

α) Η απαίτηση της Τουρκίας η Ελλάδα να πληρώσει πολεμικές αποζημιώσεις. Μετά από έντονες συζητήσεις η Τουρκία δέχθηκε η Ελλάδα να παραχωρήσει την κυριαρχία του τριγώνου Καραάγατς που βρίσκεται δυτικά του ποταμού Έβρου, πολύ κοντά στην Αδριανούπολη

β) Το ζήτημα του Οθωμανικού χρέους που λύθηκε με σημαντικές υποχωρήσεις των δυτικών κρατών

γ) Το ζήτημα των διομολογήσεων που ουσιαστικά λύθηκε όπως το ζητούσε η Τουρκία, αφού εξασφαλίστηκε η οικονομική διείσδυση των δυτικών κρατών

δ) Ο τρόπος της εκκένωσης από τις δυνάμεις της Αντάντ και παράδοσης της Κωνσταντινούπολης στην Κυβέρνηση της Άγκυρας

ε) Το ζήτημα της Μοσούλης που με κοινή συμφωνία παραπέμφθηκε στη διαιτησία της Κοινωνίας των Εθνών

Ως Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών πιστεύουμε ότι, χάρη στην εθελοντική συνεισφορά και τη συλλογική προσπάθεια, η ελληνική βιβλιογραφία εμπλουτίζεται με ένα σπουδαίο ιστορικό κείμενο, το οποίο διατηρεί μέχρι σήμερα την επικαιρότητά του για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, αλλά και για τη διεθνή κατανόηση θεμελιωδών αρχών του διεθνούς δικαίου.

Νικόλαος Ουζούνογλου

Πρόεδρος Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω.

FIGURE 14 TURKEY IN 1923

Η Μετάφραση των Πρακτικών των Συνδιασκέψεων στην Τουρκία έγινε το 1965-66 από την Σχολή Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Άγκυρας (Mülkiye Siyasal Bilgiler Fakültesi) υπό την επίβλεψη της Καθ. Σεχά Μεραϊ.

**Η 85η Επέτειος της Έναρξης της Νικηφόρου
Αντίστασης του Ελληνισμού κατά του
Φασισμού και Ναζισμού—Κατάθεση Στεφάνων
στο Μνημείο Πεσόντων Κωνσταντινουπολιτών στον Β΄ Παγκόσμιο
Πόλεμο στον Φλοίσβο Παλαιού Φαλήρου**

Η κατάθεση στεφάνου εκ μέρους του Δημάρχου Παλαιού Φαλήρου
κ. Ι. Φωστηρόπουλου και του Βουλευτή Αθηνών
κ. Διονυσίου Χατζηδάκη-π. Δημάρχου Π. Φαλήρου.
Για την ΟΙΟΜΚω το στεφάνι κατατέθηκε από τα αδέλφια Λευτέρης και
Γιάννης. Αντωνόπουλος.

Ο Εορτασμός της Επετείου του ΟΧΙ 28 Οκτωβρίου 1940 στο Γενικό Προξενείο Κωνσταντινουπόλεως —τοποθέτηση ομοιώματος του Καραβιού «Ευαγγελίστρια» που μερίμνησε για την κατασκευή του ο συμπολίτης μας Νίκος Μιχαηλίδης

Το “Ευαγγελίστρια” που μετέφερε 87 Κωνσταντινουπολίτες που είχαν πολεμήσει στο Αλβανικό μέτωπο, βυθίστηκε την πρωία της 3 Ιουλίου 1941 κοντά στο Κάβο Ντόρο από τον κυβερνήτη του Βρετανικού Υποβρυχίου Torbay και ο οποίος προέβη στην εγκληματική ενέργεια της δολοφονίας όλων των ναυαγών. Η αποκάλυψη της αλήθειας αυτής έγινε μετά από πολύπλευρη έρευνα στα 80 χρόνια του **τραγικού** από τον ίδιο συμπολίτη μας Νίκο Μιχαηλίδη.

Ομιλία του κ. Νίκου Μιχαηλίδη στο Γενικό Προξενείο Κωνσταντινουπόλεως (28/10/2025)

Αξιότιμε Γενικό Πρόξενε, Πρέσβη κύριε Κούτρα, ...κυρίες και κύριοι,
Πριν ξεκινήσω την ομιλία μου Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που μου δώσατε το βήμα σήμερα, μια τόσο σημαντική ημέρα για την Πατρίδα μας.

Σήμερα, θα προσπαθήσω να επικεντρωθώ εν συντομία, στα διεθνή γεγονότα του Β'ΠΠ, αλλά κυρίως στα γεγονότα που συνέβησαν εδώ στην Τουρκία σε σχέση με την Ελλάδα και τους Κων/πολίτες εθελοντές.

Ως γνωστόν ο Β'ΠΠ αρχίζει με την εισβολή της Γερμανίας στην Πολωνία την 1η Σεπτεμβρίου 1939. Την εποχή εκείνη η Ελλάδα και η Τουρκία έχουν κοινούς εχθρούς την Ιταλία, την Βουλγαρία και την Σοβιετική Ένωση. Και έχουν σχεδόν την ίδια πολιτική θέση, να μην εμπλακούν στον πόλεμο αυτό. 4 μήνες μετά στα τέλη Δεκεμβρίου του 1939 στο Erzincan, γίνεται ένας από τους καταστροφικότερους σεισμούς. Η Ελλάδα σπεύδει για βοήθεια με αποτέλεσμα οι καλές σχέσεις με την **Ελλάδα** να ενισχυθούν ακόμα περισσότερο.

Τον επόμενο χρόνο το 1940, τον Δεκαπενταύγουστο, στην εορτή της Παναγίας στην Τήνο, Ιταλικό υποβρύχιο πλήττει το Ελληνικό καταδρομικό «Έλλη».

**Μακέτα του
Καραβιού
«Ευαγγελίστρια»**

Στις 28 Οκτωβρίου 1940, ο Ιωάννης Μεταξάς απορρίπτει το ιταμό τελεσίγραφο που του παρέδωσε ο Ιταλός Πρέσβης λέγοντας του: «Alors, c'est la guerre!» που σημαίνει : «Πόλεμος λοιπόν».

Και σαν σήμερα την ημέρα του ΟΧΙ ...η Ιταλία εισβάλλει στην Ελλάδα από την Αλβανία.

Λίγο καιρό μετά την Ιταλική εισβολή τα ελληνικά στρατεύματα όχι μόνον απωθούν τους Ιταλούς αλλά και αντεπιτίθενται. Ο Ελληνικός στρατός κατατροπώνει τους Ιταλούς.

Τον Νοέμβριο ο τουρκικός τύπος γράφει διθυραμβικά άρθρα για την Ελλάδα.

Η «Cumhuriyet» και η «Yeni Sabah» γράφουν πως «η Τουρκική κοινή γνώμη παρακολουθεί με μεγάλη συμπάθεια προς την Ελλάδα την Ιταλική εισβολή.... και συνεχίζουν όλο αυτό το διάστημα, με άρθρα όπως αυτά της Cumhuriyet πως «Οι Έλληνες εκτός από πατριώτες είναι ένα φλογερό έθνος», πως «Οι πρώτες δυνατές γροθιές τους κατέστρεψαν την ψυχική δύναμη του εχθρού» και πως «Η νίκη της Ελλάδας θα σημάνει την απολύτρωση ολοκλήρου της Βαλκανικής χερσονήσου».

Τον ίδιο μήνα στις 16 Νοεμβρίου 1940 αναχωρεί από την Πόλη και η πρώτη αποστολή, με 62 Κων/πολίτες εθελοντές.

Η εφημερίδα «Νέα Ελλάς» με τίτλο «Έρχονται η εν Τουρκία Έλληνες» αναφέρει πως οι Έλληνες της Κων/πολης ήταν οι πρώτοι από τον Ελληνισμό της διασποράς που έσπευσαν να καταταγούν στον Ελληνικό Στρατό».

Όπως μου είπε ο Αχιλλέας Ζαχαρόπουλος ένας από τους εθελοντές που πήρα συνέντευξη, πολλοί Κων/πολίτες εθελοντές έξω από ΑΥΤΗΝ την πόρτα του Προξενείου (Δείχνω την πόρτα) τυλιγμένοι σε κουβέρτες περίμεναν με αγωνία την απόφαση του Προξενείου για να καταταγούν. Την ίδια εποχή μεγάλος αριθμός Κων/των συγκέντρωνε χρηματικά ποσά και διάφορα είδη για βοήθεια προς την Ελλάδα.

Οι επιτυχίες του Ελληνικού στρατού συνεχίζονται και στις 22 Νοεμβρίου 1940 ο Ελληνικός στρατός καταλαμβάνει την Κορυτσά και στις 6 Δεκεμβρίου τους Αγίους Σαράντα.

Στην Πόλη συγκροτείται επιτροπή αποτελούμενοι από Τούρκους, Έλληνες, Εβραίους και Αρμένιους για να συλλέξουν συνδρομές για την Ελλάδα.

Στις 16 Δεκεμβρίου 1940 το περιοδικό «LIFE» για να τιμήσει την Ελλάδα για της νίκες της,....της αφιερώνει το εξώφυλλο της.

*Ο Γενικός Πρόξενος Πρέσβης
κ. Κωνσταντίνος Κούτρας (άνω) και ο
κ. Νίκος Μιχαηλίδης (κάτω) κατά την
εκφώνηση του πανηγυρικού για την
επέτειο της 28 Οκτωβρίου 1940*

Τον Δεκέμβριο ο Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Μάξιμος που ενεργούσε ως Πατριάρχης κινητοποιεί τους ομογενειακούς συλλόγους για την συλλογή τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης. Στις 29 Ιανουαρίου 1941 στις 6 το πρωί φεύγει από την ζωή ο Ιωάννης Μεταξάς. ...Λίγες ημέρες μετά ο πρέσβης των ΗΠΑ Lincoln Macneagh, σε συνάντησή του με τον Έλληνα Βασιλιά θεωρεί την γερμανική επίθεση εναντίον της Ελλάδας ως «εξαιρετικά πιθανή». Στις 6 Απριλίου 1941 ισχυρές Γερμανικές δυνάμεις εισβάλουν στην Ελλάδα μέσω Βουλγαρίας και Γιουγκοσλαβίας. Ενώ μία ημέρα πριν ο von Papen διαβεβαίωνε τον τότε υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας Saraçoğlu ότι ο Hitler είχε δώσει εντολή στα γερμανικά στρατεύματα που θα εισβάλουν στην Ελλάδα να κρατούν μεγάλη απόσταση από τα Ελληνοτουρκικά σύνορα.

Όταν εισέβαλαν τα κατοχικά στρατεύματα στην Ελλάδα, οι Κωνσταντινουπολίτες εθελοντές δεν έβρισκαν τρόπο να επιστρέψουν στην πατρίδα τους την Πόλη, εξαθλιωμένοι και εξαντλημένοι αναγκάζονταν να κοιμούνται όπου τύχαινε, ενώ ο φόβος της πείνας και του θανάτου αποτυπωνόταν στα πρόσωπα τους.

Οι Γερμανοί αμέσως μετά την είσοδό τους στην Ελλάδα είχαν επιτάξει σχεδόν τα πάντα. Οι συγκοινωνίες ήταν ελλιπέστατες, μια και τα εναπομείναντα στην Ελλάδα μικρής χωρητικότητας πλοία είχαν κατασχεθεί. Παράλληλα, ο κατοχικός Στρατός είχε δεσμεύσει όλα τα τρόφιμα.

Την ίδια εποχή και ο πανίσχυρος αγγλικός στόλος είχε επιβάλει ναυτικό αποκλεισμό. Κάτω από αυτές τις συνθήκες ...Άρχισε και ο "μεγάλος λιμός"η μεγάλη πείνα, στην Αθήνα.

Οι Κωνσταντινουπολίτες, έφεδροι και εθελοντές, κάτω από αυτές τις δυσμενείς συνθήκες αναζητούσαν εναγωνίως ένα μέσο επιστροφής στην Πόλη, διαφορετικά κινδύνευαν να πεθάνουν από την πείνα και τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης. Κάποια στιγμή πληροφορήθηκαν ότι το πετρελαιοκίνητο καΐκι ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ θα αναχωρούσε στις αρχές Ιουλίου για την Πόλη κατόπιν άδειας των Γερμανών. Το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης εξέδωσε διαβατήρια σε όσους ήθελαν να ταξιδέψουν και εφοδίασε το καΐκι με καύσιμα.

Το ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ απέπλευσε στις 4 Ιουλίου 1941 από τα Καρβουνάδικα του Πειραιά, με προορισμό την Κων/πολη.

Μετά τον απόπλου κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες χάθηκαν τα ίχνη του караβιού, μαζί και οι 85 επιβαίνοντες.

Την περίοδο, εκείνη δηλ. κατά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο του 1941, το πλοίο που περιπολούσε για την επιβολή του ναυτικού αποκλεισμού στις θαλάσσιες ζώνες, απ' όπου θα περνούσε το ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ στην πορεία του προς την Κων/πολη ήταν το Βρετανικό υποβρύχιο TORBAY.

Κατόπιν πολυετούς ενδελεχούς έρευνας και βάσει του ημερολογίου γέφυρας (Log book) και του επιχειρησιακού ημερολογίου (Patrol report) του TORBAY, που προμηθευτήκαμε από το Βρετανικό Ναυαρχείο, μάθαμε την όλη ΑΛΗΘΕΙΑ. Διαβάσαμε ότι το υποβρύχιο συναντήθηκε στο Ακρωτήριο του Καφηρέα (Κάβο Ντόρο) με το Ευαγγελίστρια. Το καΐκι, ήταν γεμάτο με στρατιώτες και εμπορεύματα.

Συγκεκριμένα στο ημερολόγιο του υποβρυχίου TORBAY αναφέρονται τα εξής:

ΩΡΑ 14:50: Ανάδυση του υποβρυχίου στην επιφάνεια της θάλασσας και πυροβολισμός του καϊκιού με το κανόνι της γέφυρας, στη συνέχεια εκτέλεση όλων των ναυαγών με τα δύο Lewis πολυβόλα του καταστρώματος.

ΣΗΜΕΡΑ εδώ στην Κων/πολη ύστερα από 85 περίπου χρόνια το πετρελαιοκίνητο καΐκι ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ έφθασε στον προορισμό του.

Έφθασε στην Πόλη ΔΥΣΤΥΧΩΣ χωρίς τους 78 Κωνσταντινουπολίτες εθελοντές, του Αλβανικού Μετώπου... το 5μελές πλήρωμά του και τους δύο Βορειοηπειρώτες επιβάτες του. 85 συνολικά άτομα.

Σήμερα 84 χρόνια μετά, έρχεται για πρώτη φορά στο φως ένα έγκλημα χωρίς τιμωρία που διαπράχθηκε στις 4 Ιουλίου 1941 από τον κυβερνήτη του Αγγλικού υποβρυχίου TORBAY, Anthony Miers.

Ο Anthony Miers κατηγορήθηκε για εγκλήματα πολέμου και απασχόλησε το 1989 τα ΜΜΕ της Μ. Βρετανίας. Ουδέποτε όμως του αποδόθηκαν ευθύνες για τη βύθιση του καϊκιού και τη δολοφονία 85 ανυπεράσπιστων ναυαγών μέσα στη θάλασσα.

Αυτή λοιπόν είναι η θλιβερή ιστορία των εθελοντών Κων/των του Ευαγγελίστρια

Τα ονόματα των δολοφονηθέντων εθελοντών του ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ σήμερα εκτός από τον πίνακα του Προξενείου... είναι γραμμένα και στο Μνημείο πεσόντων Κων/των στο Παλαιό Φάληρο που φτιάξαμε μαζί με τον παιδικό μου φίλο Σταύρο Βελέτσο.

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εσάς που βρίσκεστε σήμερα εδώ και ιδιαιτέρως τον φίλο μου Ayhan Aktar που με βοήθησε να μπω στα αρχεία του Τουρκικού τύπου της εποχής.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ !

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΟΜΚΩ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Έκδοση Ψηφίσματος της Federation of United European Nationalities (FUEN) κατά την Γενική Συνέλευση της 23/10/2025 στο Bolzano της Ιταλίας.

Η ΟιομΚω στην αναφερόμενη Γενική Συνέλευση της Ομοσπονδίας Εθνотήτων της Ευρώπης εκπροσωπήθηκε από το μέλος του Δ.Σ. κα. Διονυσία Χατζηαντωνίου. Το Δ.Σ. της ΟιομΚω υπέβαλε αίτημα ψήφησης από την Γ.Σ. της FUEN Επείγοντος Ψηφίσματος και το οποίο κατόπιν θετικής εισήγησης της Προεδρίας της FUEN υιοθετήθηκε με συντηρητική πλειοψηφία την 23/10/2025. Ακολουθεί το κείμενο στα αγγλικά και σε μετάφραση στα ελληνικά.

Urgent Resolution 2025-11

Member Organization: Ecumenical Federation of Constantinopolitans

Ensuring the survival of the existence of the Greek-Orthodox Minority in Istanbul

The Greek-Orthodox Minority of Istanbul today is living an expatriate community outside of their native City to a percentage 99%, and the very existence of the Community living in Istanbul is endangered because of the anti-minority policies exercised by consequent governments of the Republic of Türkiye throughout 1923-2000. While the minority still had 100,000 members in 1960 and, today there are fewer than 1,000 members.

The prime causes of the enormous population decline were

- (a) The mass scale Pogrom that took place on the night of 6-7 September 1955 and
- (b) The massive deportations of its members during the years 1964-65.

At the 70th and 60th anniversaries of these anti-minority measures, the Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC) appeals to the Grand National Assembly of Türkiye at the 70th anniversary of the Pogrom of 6-7/9/1955 to investigate this and disclose the real perpetrators. The President of Türkiye Mr. Recep Tayyip Erdogan on the 64th anniversary of the Coup d'état of 27/5/1960 stated* that "the consequent regime de-railings throughout 1960-2000 started by pressing the button on 6-7/9/1955".

A way to prevent the complete disappearance of the Greek-Orthodox Minority of Istanbul is the repatriation of even a small number of youths of the expatriate Community. EFC has submitted concrete proposals to the Government of Türkiye to achieve this repatriation under the title "Program HOPE".

The FUEN Assembly of Delegates calls on the Government of the Republic of Türkiye to review the proposals in the Program HOPE and to cooperate with EFC on implementing the initiative.

* <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/cumhurbaskani-erdogan-uzerinden-degil-64-sene-asirlar-bile-gecse-darbecileri-unutmayacagiz-ve-affetmeyecegiz>

Μετάφραση στα Ελληνικά του Επείγοντος Ψηφίσματος 2025-11 FUEN

Οργάνωση Μέλος: Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών

Διασφάλιση της επιβίωσης της Ελληνορθόδοξης Μειονότητας στην
Κωνσταντινούπολη

Η Ελληνορθόδοξη Μειονότητα της Κωνσταντινούπολης σήμερα ζει ως ομογενειακή κοινότητα εκτός της πόλης καταγωγής της σε ποσοστό 99%, και η ίδια η ύπαρξη της Κοινότητας που ζει στην Κωνσταντινούπολη απειλείται λόγω των αντιμειονοτικών πολιτικών που ασκήθηκαν από τις επόμενες κυβερνήσεις της Τουρκικής Δημοκρατίας κατά την περίοδο 1923-2000. Ενώ η μειονότητα είχε ακόμα 100.000 μέλη το 1960, σήμερα υπάρχουν λιγότερα από 1.000 μέλη.

Οι κύριες αιτίες της τεράστιας μείωσης του πληθυσμού ήταν:

(α) Το μαζικό κλίμακας Πογκρόμ που έλαβε χώρα τη νύχτα της 6ης προς 7η Σεπτεμβρίου 1955 και,

(β) Οι μαζικές απελάσεις των μελών της κατά τα έτη 1964-65.

Στις 70ές και 60ές επετείους αυτών των αντιμειονοτικών μέτρων, η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙΟΜΚΩ) απεύθυνε έκκληση προς την Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, κατά την 70ή επέτειο του Πογκρόμ της 6-7/9/1955, να διερευνήσει το τραγικό αυτό συμβάν και να αποκαλύψει τους πραγματικούς δράστες. Ο Πρόεδρος της Τουρκίας, κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, κατά την 64η επέτειο του Πραξικοπήματος της 27/5/1960, δήλωσε* ότι «οι επακόλουθες καθεστωτικές εκτροπές κατά την περίοδο 1960-2000 ξεκίνησαν με το πάτημα του κομβίου στις 6-7/9/1955».

Ένας τρόπος για να αποτραπεί η πλήρης εξαφάνιση της Ελληνορθόδοξης Μειονότητας της Κωνσταντινούπολης είναι ο επαναπατρισμός έστω και ενός μικρού αριθμού νέων της ομογενειακής κοινότητας. Η ΟΙΟΜΚΩ έχει υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις στην κυβέρνηση της Τουρκίας για την επίτευξη αυτού του επαναπατρισμού υπό τον τίτλο «Πρόγραμμα ΕΛΠΙΣ- HOPE».

Η Συνέλευση των Αντιπροσώπων της FUEN καλεί την Κυβέρνηση της Τουρκίας να επανεξετάσει τις προτάσεις του Προγράμματος ΕΛΠΙΣ—HOPE και να συνεργαστεί με την ΟΙΟΜΚΩ για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας αυτής.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΟΙΟΜΚΩ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ «ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ» ΣΤΗΝ ΒΑΡΣΟΒΙΑ

Η ΟΙΟΜΚΩ συμμετείχε εκπροσωπούμενη από το μέλος του Δ.Σ. κυρία Γιούλη Βούλγαρη, στις 13/10/2025, στην ετήσια διάσκεψη της Ανθρώπινης Διάστασης του ΟΑΣΕ στη Βαρσοβία. Λόγω της φετινής 70ης επετείου των Σεπτεμβριανών (6-7 Σεπτεμβρίου 1955), η δήλωση της ΟΙΟΜΚΩ αφορούσε στα γεγονότα της τραγικής εκείνης

νύχτας, τα οποία κλιμακωτά οδήγησαν στις απελάσεις του 1964 και, σήμερα, στη συρρίκνωση της παρουσίας της Ρωμαίικης Κοινότητας στην Πόλη. Καλέσαμε την Τουρκία να καταδικάσει τα Σεπτεμβριανά και να παρέχει επίσημη στήριξη σε μέλη της εκπατρισμένης Κοινότητας που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Πόλη, λαμβάνοντας συγκεκριμένα μέτρα, ιδίως ως προς την υπηκοότητα και την παροχή άδειας εργασίας. Ακολουθεί το κείμενο που παρουσιάστηκε από την ΟιομΚω:

Warsaw Human Dimension Conference 2025.

The Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFECON), is the universal federation of the Greek-Orthodox community of Istanbul. Today we stand before the OSCE as representing over 100,000 Istanbul Greeks who have been forced to migrate, through various practices, and live far from Istanbul, their native land, which they recognize and feel as their homeland and where they should normally still be living.

September 6-7 2025 marked the 70th anniversary from the brutality the G-O minority of Istanbul suffered that night in 1955: men and women were attacked, violated and killed, their homes and businesses were vandalized. The events of that night caused a major rupture that led to the massive deportations of 1964 and gradually forced, the majority of the Greek community to emigrate, although they were permitted to live in Istanbul under the Treaty of Lausanne, exempted from the Exchange of Populations. While the minority exceeded 100,000 members at that time, today its population has fallen below 1.000, gradually declining, therefore doomed to extinction.

President Recep Tayyip Erdoğan stated in 2010, "...the state has been brutally treating minorities with whom we have lived together for thousands of years. I was the first to state that the events of September 6-7 were a heavy burden placed on our shoulders by our recent history."

Over the last two decades, government authorities have issued an open invitation to the 99% of the Istanbul Greek community forced to settle and live outside Turkey, urging them to return to Türkiye, to their homeland. However, only very few of EFECON's specific recommendations that could make such invitation a reality have been implemented over the last 15 years.

On the occasion of the 70th anniversary, we ask the Republic of Türkiye to condemn the events of September 6-7, 1955.

We also ask, in the context of Reparative Justice, that the members of the Greek community of Istanbul, who suffered these events, whose lives and property were targeted, and who were forced to leave their homeland and family homes in large numbers, be given official support, for the first time, on behalf of the State.

We ask the RoT to take concrete steps to heal the wounds and to redress the injustices suffered by the Greek community.

We ask the RoT to implement the measures that are necessary to ensure the continuing existence and survival of the Greek community in Istanbul, Imbros-Gökçeada, and Tenedos-Bozcaada, that faces the threat of extinction.

We ask the RoT to support members of the Greek community, who emigrated from Turkey due to past policies against minorities and wish to return and settle in their homeland, in particular by adopting measures for granting nationality and working permits.

Ελληνική Μετάφραση της παρουσίασης στην Διάσκεψη του ΟΑΣΕ

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (EFECON) είναι η παγκόσμια ομοσπονδία της Ελληνορθόδοξης κοινότητας της Κωνσταντινούπολης. Σήμερα στεκόμαστε ενώπιον του ΟΑΣΕ ως εκπρόσωποι άνω των 100.000 Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης που αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν, μέσω διαφόρων πρακτικών, και να ζήσουν μακριά από την Κωνσταντινούπολη, την οποία αναγνωρίζουν και αισθάνονται ως πατρίδα τους και όπου κανονικά θα έπρεπε να εξακολουθούν να ζουν.

Στις 6-7 Σεπτεμβρίου 2025 συμπληρώθηκαν 70 χρόνια από τη βαρβαρότητα που υπέστη η μειονότητα των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης εκείνη τη νύχτα του 1955: άνδρες και γυναίκες δέχτηκαν επιθέσεις, βιάστηκαν και σκοτώθηκαν, τα σπίτια και οι επιχειρήσεις τους

βανδαλίστηκαν. Τα γεγονότα εκείνης της νύχτας προκάλεσαν μια μεγάλη ρήξη που οδήγησε στις μαζικές απελάσεις του 1964 και σταδιακά ανάγκασε την πλειοψηφία της Ελληνορθόδοξης κοινότητας να μεταναστεύσει, παρόλο που τους επιτρεπόταν να ζουν στην Κωνσταντινούπολη βάσει της Συνθήκης της Λωζάνης, εξαιρουμένων από την Ανταλλαγή Πληθυσμών. Ενώ η μειονότητα ξεπέρασε τα 100.000 μέλη εκείνη την εποχή, σήμερα ο πληθυσμός της έχει μειωθεί κάτω από τα 1.000, μειώνοντας σταδιακά, επομένως καταδικασμένος σε εξαφάνιση.

Ο Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν δήλωσε το 2010: «...το κράτος φέρθηκε βάνανυα στις μειονότητες με τις οποίες ζούμε μαζί εδώ και χιλιάδες χρόνια. Ήμουν ο πρώτος που δήλωσα ότι τα γεγονότα της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου ήταν ένα βαρύ βάρος που μας έβαλε η πρόσφατη ιστορία μας».

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, οι κυβερνητικές αρχές έχουν απευθύνει ανοιχτή πρόσκληση στο 99% της ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης που αναγκάστηκε να εγκατασταθεί και να ζήσει εκτός Τουρκίας, παροτρύνοντας τους να επιστρέψουν στην Τουρκία, στην πατρίδα τους. Ωστόσο, μόνο ελάχιστες από τις συγκεκριμένες συστάσεις της ΕΦΕΚΟΝ που θα μπορούσαν να κάνουν μια τέτοια πρόσκληση πραγματικότητα έχουν εφαρμοστεί τα τελευταία 15 χρόνια.

Με την ευκαιρία της 70ής επετείου, ζητάμε από την Τουρκική Δημοκρατία να καταδικάσει τα γεγονότα της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου 1955.

Ζητάμε επίσης, στο πλαίσιο της Επανορθωτικής Δικαιοσύνης, να δοθεί επίσημη υποστήριξη, για πρώτη φορά, εκ μέρους του Κράτους, στα μέλη της ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης, που υπέστησαν αυτά τα γεγονότα, των οποίων η ζωή και η περιουσία έγιναν στόχος και που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρίδα και τα οικογενειακά τους σπίτια σε μεγάλους αριθμούς.

Ζητάμε από την Κυβέρνηση του Τουρκικού Κράτους να λάβει συγκεκριμένα μέτρα για να επουλώσει τις πληγές και να αποκαταστήσει τις αδικίες που υπέστη η ελληνική κοινότητα. Ζητάμε από την Κυβέρνηση του Τουρκικού Κράτους να εφαρμόσει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να διασφαλίσει τη συνέχιση της ύπαρξης και επιβίωσης της ελληνικής κοινότητας στην Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο-Γκιόκσέαντα και την Τένεδο-Μποζτζάαντα, η οποία αντιμετωπίζει την απειλή εξαφάνισης.

Ζητάμε από την Κυβέρνηση του Τουρκικού Κράτους να υποστηρίξει τα μέλη της ελληνικής κοινότητας που μετανάστευσαν από την Τουρκία λόγω παλαιότερων πολιτικών κατά των μειονοτήτων και επιθυμούν να επιστρέψουν και να εγκατασταθούν στην πατρίδα τους, ιδίως με την υιοθέτηση μέτρων για τη χορήγηση ιθαγένειας και αδειών εργασίας.

ΜΙΑ ΑΚΟΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΟΙΟΜΚΩ

ΕΚΟΠΟΝΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΩΣ ΔΩΡΕΑ ΠΡΟΣ

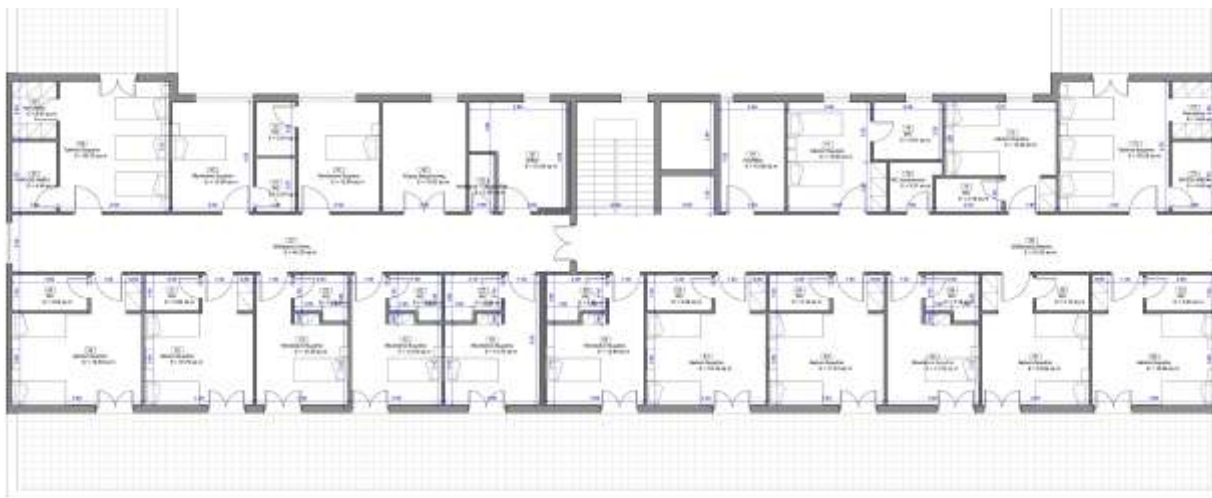
ΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Οι εθελόντριες/ες της ΟιομΚω από τα πρώτα βήματα της Ομοσπονδίας έχουν προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες προς τα ιδρύματα της Κωνσταντινούπολης αλλά και της Ελλάδος. Στα πλαίσια αυτά πρόσφατα υποβλήθηκε τεχνική μελέτη προς την Ελεήμων Εταιρεία Αθηνών Γηροκομείο -Πτωχοκομείο για την ανακαίνιση του Κτιρίου Ευαγγελισμού που βρίσκεται στο συγκρότημα της οδού Κηφισίας. Η μελέτη επιμελήθηκε από την εθελόντρια της ΟιομΚω Αρχιτέκτονα κα. Δέσποινα Δημητριάδη που στο παρελθόν έχει προσφέρει πάρα πολλές εθελοντικές εργασίες στα πλαίσια των προγραμμάτων της ΟιομΚω με έμφαση στις αποτυπώσεις ιστορικών κτιρίων της Ομογένειας αλλά και αρχιτεκτονικές μελέτες.

Το Δ.Σ. της ΟιομΚω ευχαριστεί θερμά την κα. Δέσποινα Δημητριάδη για το πολύχρονο και σημαντικό της εθελοντικό έργο.

Επίσης η ΟιομΚω εύχεται η μελέτη αυτή να βοηθήσει το Γηροκομείο Αθηνών, από τα αρχαιότερα ευαγή ιδρύματα της χώρας μας, να πετύχει την εύρεση πόρων ώστε να επιτευχθεί η λειτουργία της μονάδας αυτής προς όφελος των φιλοξενούμενων στο Γηροκομείο Αθηνών.

Summary of the articles in the present Newsletter of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC)

- Declarations of Administrative Board of EFC of 17/9/25 on serious issues of Constantinopolitans, p.1-2.
- The maintenance of the Mosleum Christaki Zografos, p. 2-3.
- Scholarship Support Programme to Lyceum and University students of Constantinopolitan origin by EFC, p.3-5.
- Renaissance of the Community of the Church Panagia Balino of the Golden Horn in Constantinople, p.9-12.
- Participation of EFC to Festival "Nikolaos Tselementes" in the island Sifnos, p.13-14.
- EFC Social Solidarity Program and relevant initiatives, p.15-19.
- Event for the Pogrom of 6-7 September 1955 by the 2nd Lyceum of Gerakas, p.20-21.
- Printing as a book of the translated to Greek language of the Proceedings Lausanne Negotiations 1922-23, p.22-32.
- Memory services for the anniversary Greeks starting the resistance to Fascist and Nazi forces on 28/10/1940, p.33-36.
- International Participations of EFC, p.37-41.
- Donation of EFC to Athens Elderly House of a technical study to open a new section named Evangelismos, p.42.

İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonunun (İREF) Bu Bültende yer alan makalelerin özeti

- İREF Yönetim Kurulu'nun 17/9/25 tarihli, İstanbulu Rum toplumun ciddi sorunlarına ilişkin bildirisi, s. 1-2
- Hristaki Zografos Mezar Anıtının onarımı, p.2-3.
- İREF EFC tarafından Konstantinopolis kökenli lise ve üniversite öğrencilerine yönelik burs destek programı, p. 3-5.
- Haliç Panagia Balino Kilisesi Cemaati'nin Rönesansı, s. 9-12.
- İREF'in Sifnos adasında düzenlenen "Nikolaos Tselementes" Festivali'ne katılımı, s. 13-14.
- İREF'in Sosyal Dayanışma Programı ve ilgili girişimler, s. 15-19.
- 2. Gerakas Lisesi tarafından 6-7 Eylül 1955'te gerçekleştirilen pogrom etkinliği, s. 20-21.
- 1922-23 Lozan Müzakereleri Tutanakları'nın Yunancaya çevrilmesi ve kitap olarak basımı, s.22-32.
- 28/10/1940 tarihinde Yunanlıların Faşist ve Nazi güçlerine karşı yıldönümü anısına düzenlenen anma törenleri, p.33-36.
- İREF'in Uluslararası Katılımları, s.37-41.
- İREF'in Atina Yaşlılar Evi'ne Evangelismos adlı yeni bir bölüm açmak için teknik çalışma başışı, s.42.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ

- «Η Ένωση Κωνσταντινουπολιτών» με τα δύο μέλη σωματεία <http://www.enokon.gr/>
 - «Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών»
 - «Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας»
- «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» <https://sylogoskbe.wordpress.com/>
- «Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος "Ο Ταξιάρχης"» <http://www.megarevma.gr/>
- «Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών» <http://www.megalisxoli.gr/>
- «Σύλλογος Ζαπτίδων» <https://www.facebook.com/events/610745252286345/>
- «Σύνδεσμος Κεντρικάδων»
- «Σύνδεσμος Ιωακειμειάδων»
- «Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Γαλατά Κωνσταντινουπόλεως»
- «Αθλητικός Όμιλος Ταταύλα» <http://www.tatavlasc.gr/>
- «Αθλητικός Σύλλογος Πέρα» <http://as-pera.gr/>
- «Αθλητικό Βυζαντινό Κέντρο»
- Σύλλογος Πριγκηπιανών «Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» <https://www.facebook.com/SylogosPrigipianon/>
- «Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης «Ο Άγιος Νικόλαος»» <http://www.halki-morf-sind.gr/>
- «Ο Εν Αθήναις Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως» <http://www.cmkon.org>
- «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινουπόλεως» <http://sezografyon.gr/home/>
- Εστία Κωνσταντινουπόλεως <http://estiakon.gr/>
- Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών
- Μορφωτικός Σύνδεσμος Μακροχωρίου Κωνσταντινουπόλεως «Το Έβδομο του Βυζαντίου» <https://www.facebook.com/makrochoricon>.
- Εθελοντές για την Κωνσταντινούπολη.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας»
- «Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών Αυστραλίας» με 3 σωματεία στις περιοχές της Αυστραλίας
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας» www.agcos.ch
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου» <https://www.facebook.com/acguk.net/>

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

- «Επτάλοφος» Ιστορική Βιβλιοθήκη Μελέτης και Έρευνας
- Σύλλογος των Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.
- Φίλων Βυζαντινών Τεχνών
- Πολιτισμού & Κοινωνικής Ανάπτυξης.
- Ένωση Κωνσταντινουπολιτών Μικρασιατών Βορείου Αττικής η "Αγία Σοφία".
- Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής <https://www.facebook.com/etmelan1/>
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Σικάγου.
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών περιοχής Washington D.C.